

DATUM 14 december 2022

PLAATS Twentehuis, Enschede
501-503

TIJDSTIP 10:15-12:15

VOORZITTER C. Bruggink

SECRETARIS S. Dinsbach

PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), C. Severijn (Dinkelland), J. van Houdt (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen op de publieke tribune in het Twentehuis, vergaderzaal 501 – 503.

Agenda algemeen bestuur van 14 december 2022 (reg.nr. 2022-000719)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1.	Opening vergadering	<i>Voorstel om de agendapunten B8 en B9 in beslotenheid te behandelen in verband met vertrouwelijkheid.</i>	
2.	Vaststellen agenda		
3.	Mededelingen		
A - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijst AB 12 oktober 2022	Vast te stellen	
2.	Benoeming leden auditcommissie	1. Wethouder A. Maathuis (Almelo) te benoemen tot lid van de auditcommissie. 2. Wethouder D. Vermorken (Borne) te benoemen tot lid van de auditcommissie.	
B- Besprekstukken			
1.	Intern controleplan	1. Het interne controleplan vast te stellen.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
2.	Vergoeding kosten voor Jeugdgezondheidszorg tbv Oekraïense vluchtelingen	1. De rijksbijdrage, die de gemeenten conform de decembercirculaire gemeentefonds 2022 zullen ontvangen voor de taken van de JGZ voor Oekraïense vluchtelingen, middels separate facturatie bij de 14 gemeenten in rekening te brengen.	
3.	Samenwerking Provincie Overijssel, GGD Twente, GGD IJsselland.	1. Een samenwerking aan te gaan met GGD IJsselland en de provincie Overijssel voor een periode van twee jaar op de thema's 'groen en gezondheid', 'positieve gezondheid' en 'monitoring en data', volgens bijgevoegde samenwerkingsagenda.	
4.	Projecten-/werkbudget en bijbehorende bestemmingsreserve OZJT	1. De spelregels voor het projecten-/werkbudget OZJT vast te stellen (bijlage 1). 2. Een bestemmingsreserve voor het projecten-/werkbudget OZJT in te stellen (bijlage 2). 3. Resterende incidentele middelen werkplan OZJT 2022 in te zetten als startkapitaal voor het projectenbudget 2023 en deze extra toe te voegen aan de bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT.	
5.	Financiële dekking stoppen GGID	1. De bestemmingsreserve GGID van € 1.712.000 in te zetten ter dekking van de afboeking van het GGID van € 4.160.000. 2. De dan nog te financieren kosten, totaal € 2.948.000, in rekening te brengen bij de 14 gemeenten waarbij de vrijvallende reserves van € 1.619.000 hierop in mindering worden gebracht. 3. Beslispunten 1 en 2 te effectueren direct na besluitvorming door het AB, waarmee de financiële afwikkeling nog meegenomen wordt in het boekjaar 2022. 4. De bestemmingsreserve afwikkeling GGID in te stellen. 5. De bestemmingsreserve aanbesteding nieuw digitaal dossier in te stellen.	
6.	Procesaanpak evaluatie GGID	1. Het procesvoorstel voor de evaluatie van het GGID vast te stellen, waarmee de opdracht wordt gegeven om in januari 2023 te starten met een gezamenlijke evaluatie door een externe partij gericht op het trekken van lessen over het proces rondom het GGID.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
		2. Drie AB-leden aan te wijzen om deel te nemen in de stuurgroep.	
7.	Raadsinformatiebrief GGiD	1. De bijgevoegde concept raadsinformatiebrief over de stand van zaken rondom het GGiD als basis te gebruiken voor de lokale communicatie met de raden. 2. Een persbericht te maken waarin de besluiten van het algemeen bestuur over het GGiD worden toegelicht.	
8.	Wijze van beëindiging GGiD	Voorgesteld wordt door het DB om dit agendapunt in beslotenheid te bespreken, waarbij geen publiek aanwezig kan zijn.	
9.	Besluitenlijst besloten AB 2 november 2022	Voorgesteld wordt door het DB om dit agendapunt in beslotenheid te bespreken, waarbij geen publiek aanwezig kan zijn.	
C- Ter informatie			
1.	Toezichtsvorm begroting 2023	Kennis te nemen van de brief van Gedeputeerde Staten.	
2.	Programma aanpak jeugdcriminaliteit zorg veiligheid en straf – jeugd programmaplan 2022 – 2026	Kennis te nemen van het programma aanpak jeugdcriminaliteit zorg, veiligheid en straf.	
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM 12 oktober 2022 PLAATS Twentehuis, Enschede 501-503 TIJDSTIP 10:00-12:00
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), C. Severijn (Dinkelland), J. van Houdt (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

CONCEPT Besluitenlijst algemeen bestuur van 12 oktober 2022 (reg.nr. 2022-000578)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
1.	Opening vergadering		De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Er zijn berichten van verhindering van: - Twenterand: de heer Paters, geen plaatsvervanger - Rijssen-Holten: de heer Beens, geen plaatsvervanger - Dinkelland: de heer Severijn, vervangen door de heer De Way.
2.	Vaststellen agenda		De agenda en de hamerstukken zijn vastgesteld
3.	Mededelingen	Mededeling DB: Vergoeding kosten voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) t.b.v. Oekraïense vluchtelingen Mededeling DB: Bestuurdersdag 16 november	Gemeenten en veiligheidsregio's werken de afgelopen maanden hard om voor alle Oekraïense vluchtelingen een opvangplek te realiseren. Op het moment dat deze vluchtelingen in Nederland worden opgevangen, hebben zij recht op zorg volgens de Wet publieke gezondheid. Voor de JGZ wordt landelijk een separate regeling opgesteld door het ministerie van VWS voor de bekostiging. Deze bekostiging zal via het gemeentefonds verlopen. In de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds zal deze bekend worden gemaakt. Er volgt nog een voorstel in het AB van december op welke wijze deze kosten in rekening worden gebracht bij de gemeenten. Op 16 november is de eerste <i>Bestuurdersdag SamenTwente</i> . Op

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
			deze dag krijgen de AB-leden en plaatsvervangers een verdieping op diverse thema's. de bestuurders kunnen nader kennismaken met de professionals van SamenTwente. Ze vertellen aan de hand van concrete voorbeelden wat het werk betekent voor de inwoners van Twente. Het programma is bijna klaar en ontvangen de bestuurders binnenkort. De voorzitter doet een dringende oproep om de agenda hiervoor vrij te maken. Er zijn geen mededelingen vanuit het AB.
A - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijst AB 21 september 2022	Vast te stellen	AB besluit: conform
2.	Begrotingswijzigingen 2022 RVP en Twenteraad	1. De gemeentelijke bijdrage GGD Twente structureel te verhogen met € 102.240 voor de uitvoering van de vaccinatie HPV jongens en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen. 2. De gemeentelijke bijdrage Bestuur & Ondersteuning structureel te verlagen met € 20.869 voor de uitvoering van de Twenteraad en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.	AB besluit: conform
3.	Technische Begrotingswijzigingen 2022	1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2022 te verhogen met € 46,93 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.	AB besluit: conform
4.			AB besluit: conform

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
	Verlenging van de overeenkomst met Eshuis accountants	1. De overeenkomst met Eshuis accountants te verlengen voor de boekjaren 2023 t/m 2025. 2. Het voordeel op het budget van de accountantsdiensten van € 8.000 in te zetten ter dekking van het btw-nadeel ontstaan door de veranderopdracht.	
B- Bespreekstukken			
1.	Verlengen Gezonde School Aanpak in 2023	1. De Gezonde School Aanpak te verlengen in 2023. 2. Deze aanpak voor 2023 te financieren door een incidentele bijdrage van € 133.000.	. AB besluit: conform
2.	Bestuursrapportage 2022	Kennisnemen van de Bestuursrapportage 2022	De concerncontroller, de heer Bajwa, licht de Bestuursrapportage toe. <u>Opmerkingen naar aanleiding van:</u> Mevrouw Dinsbach vult aan dat inmiddels op projectmatige wijze toegewerkt wordt naar inbedding van de coronataken in de reguliere taken van de GGD. Over het ziekteverzuim bij VTT wordt toegelicht dat SamenTwente bezig is met interventies en samenwerking met een verzuimcoach. De verwachting is dat de effecten nivelleren in de toekomst Mochten de kosten van VTT onder de nullijn komen, dan ondervangen we dit door de bestemmingsreserve. AB-besluit: Voor kennisgeving aangenomen
3.			AB besluit: conform

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
	Wijziging Algemene subsidieverordening Regio Twente.	1. De Algemene subsidieverordening Regio Twente overeenkomstig bijgevoegd besluit met terugwerkende kracht, per 1 september 2022 te wijzigen, waarbij de Subsidieverordening Maatregelhulp gelijktijdig wordt ingetrokken.	
4.	Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp	1. Het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp vast te stellen 2. Jeugdhulp per segment regionaal in te kopen voor een contractperiode van maximaal 6 jaar, ingaande 1-1-2025 3. Het barrièremodel te optimaliseren	Dit agendapunt wordt uitgebreid besproken door het algemeen bestuur. Er zijn diverse opmerkingen gemaakt: - Ambulant: dit is een lokale aangelegenheid, maar kan ook in gezamenlijkheid ingekocht worden via Samen14. Een aantal gemeenten wil hier niet in mee. Hof van Twente wil duidelijker hebben dat zij met dit AB besluit niet instemmen met het gezamenlijk inkopen hiervan. Het inkoopdocument biedt hier ook ruimte voor. - Ambulant: Op zeer korte termijn moet uitgewerkt worden wat precies ambulant is en om welke segmenten het gaat. De uitwerking vraagt ook om ambtelijke bijdrage vanuit de gemeenten. Pas dan kunnen colleges beargumenteerd voor 1 januari kiezen om wel, niet of deels mee te doen. De vraag is welk effect het meedoen van minder gemeenten heeft op de tarieven. Hierop is geen antwoord te formuleren. - Open House: In de Regiovisie Jeugd staat dat gestopt wordt met Open House. In dit stuk, staat echter de deur weer open naar die constructie. Dat is gedaan omdat het in sommige gevallen toch als een goede optie kan worden gezien. Het AB vindt dit echter niet passend bij het besluit dat door alle 14 raden in de Regiovisie hierover genomen is. - Mandatering: het is voor Dinkelland en Tubbergen niet helder welk mandaat het DB / AB van SamenTwente heeft in de inkoop. Daarom wil men eerst duidelijk hebben welk mandaat er is om discussie achteraf te voorkomen. Dinkelland en

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
			Tubbergen zeggen dat de colleges alleen instemmen tot en met fase 2 en dat ze daarna een tussenstap inbouwen door de inkoopdocumenten eerst lokaal vast te stellen. - Tijdsfad: dit is zeer krap en vraagt om besluitvorming op dit moment en snelle uitwerking van de verschillende segmenten. Dit vraagt ook om voldoende capaciteit bij de gemeenten. - Tarieven: de tarieven moeten reëel zijn. - Barrièremodel: AB wil niet alleen optimaliseren, maar ook dit model aan de voorkant, voor gunning, wordt ingezet. Na een korte schorsing, wordt het voorgestelde besluit geamendeerd en als volgt aangenomen: AB Besluit (in cursief toegevoegd): 1. Het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp vast te stellen 2. Jeugdhulp per segment regionaal in te kopen <i>(met ruimte voor lokale afweging voor ambulant vòòr 1 januari 2023)</i> voor een contractperiode van maximaal 6 jaar, ingaande 1-1-2025 3. Het barrièremodel te optimaliseren <i>en voor de gunning in te zetten</i> - Over Ambulant zegt het DB toe dat uiterlijk 1 december 2022 een ambtelijke werkgroep met een voorstel volgt over de verschillende segmenten en nadere specificering wat ambulant inhoudt, zodat de colleges daarna ieder voor zich een besluit kunnen nemen. De gemeenten dienen rekening te houden met vrijspelen van ambtelijke capaciteit voor de werkgroep. - Ten aanzien van OpenHouse spreekt het AB uit: het is “nee tenzij”. Als er echt evidente voordelen zijn bij pilots en specifieke segmenten kan hiervan afgeweken worden, maar alleen als dat heel goed kan worden gemotiveerd. Deze aanscherping moet

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	OPMERKINGEN
			vertaald worden in de tabel op pagina 32/33 en conclusie 25 moet hierop aangepast worden. - Over het vraagstuk rondom het mandaat van SamenTwente zegt het DB toe een om opdracht te geven aan een onafhankelijke deskundige voor een advies. Daarin wordt ook de positie van de raad in meegenomen. - Mbt zorgfraude en Bibob wordt het inkoopdocument nog gecheckt op juistheid.
C- Ter informatie			
1.	AB informatiebrief over bovenregionale toekomstvisie: Transitie van de open residentiële instellingen of open driemilieusvoorzieningen in Overijssel.	Kennis te nemen van de AB informatiebrief	AB-besluit: Voor kennisgeving aangenomen
D – Rondvraag en sluiting			
			Mevrouw Oosterbroek (Lossen) wil graag de hervormingsagenda in het AB bespreken en een gezamenlijk standpunt innemen richting VNG. De voorzitter erkent het belang hiervan. Dit zou ook in het BO Samen14 besproken kunnen worden. De voorzitter pakt dit op met de heer Paters. Mevrouw Dubbink (Hellendoorn) wil in gesprek normaliseren. Dit is lokaal maar ook regionaal een belangrijk thema. Ook dit onderwerp kan tijdens een AB- of Samen14-vergadering besproken worden. De voorzitter sluit de vergadering om 12.00 uur

Advies nota algemeen bestuur

Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022
Agendapunt	A-2
Onderdeel SamenTwente	Concerncontrol

Onderwerp:

Benoeming leden auditcommissie

Voorstel:

1. Wethouder A. Maathuis (Almelo) te benoemen tot lid van de auditcommissie.
2. Wethouder D. Vermorken (Borne) te benoemen tot lid van de auditcommissie.

Inleiding:

De auditcommissie is een adviescommissie die uw bestuur ondersteunt in uw controlerende en toezichthoudende functie. De auditcommissie overlegt met de accountant en het dagelijks bestuur over de jaarrekening, accountantscontroles en de rechtmatigheidsverantwoording (vanaf 2023). Daarnaast adviseert de commissie over zaken die de P&C cyclus aangaan en is zij belast met het (voorbereiden van) de aanbesteding van de accountant. In het "Reglement taken en werkzaamheden van de auditcommissie" zijn afspraken vastgelegd over de samenstelling en werkzaamheden van deze commissie. Per brief heeft de auditcommissie in de vergadering van 13 juli 2022 u geïnformeerd over de bemensing van de commissie. In verband met de gemeenteraadsverkiezingen is de commissie niet meer voltallig en bestaat deze op dit moment alleen nog uit de voorzitter, wethouder B. Beens (Rijssen-Holten). In het reglement is opgenomen dat de commissie naast de voorzitter tenminste uit twee leden moet bestaan.

Beoogd effect:

Benoeming leden van de auditcommissie.

Argumenten:

1.1 en 2.1 Uw bestuur is bevoegd om de leden van de auditcommissie te benoemen

Dit is in overeenstemming met [het reglement van de auditcommissie](#) (artikel 2 lid 1).

1.1 en 2.1 In Overeenstemming met het Reglement hebben de wethouders financiën twee kandidaat-leden voorgedragen

In het reglement is opgenomen dat de leden van de auditcommissie worden voorgedragen door het portefeuille beraad Middelven. Dit beraad bestaat sinds de ontvlechting van Regio Twente formeel niet meer. De wethouders financiën komen informeel periodiek wel bijeen. Uit hun midden hebben zij twee kandidaat-leden voorgedragen. Omdat er geen wethouder is die financiën in zijn of haar portefeuille heeft en tevens lid is van het algemeen bestuur van SamenTwente, is er voor de voorzitter van de auditcommissie door het algemeen bestuur een uitzondering gemaakt. Hiervoor is gekozen omdat het belangrijk is dat er verbinding is tussen het algemeen bestuur en de auditcommissie.

Kanttekening:

Niet van toepassing.

Kosten, baten, dekking:

Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid waar dekking voor benodigd is.

Communicatie:

Uw besluit wordt per brief gecommuniceerd aan de kandidaat-leden.

Vervolg:

De auditcommissie komt minimaal twee keer per jaar bijeen.

Bijlage(n):

geen

Enschede, 23 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022
Agendapunt	B-1
Onderdeel SamenTwente	Concerncontrol

Onderwerp:

Interne controleplan

Voorstel:

1. Het interne controleplan vast te stellen.

Inleiding:

Voor u ligt het interne controleplan van SamenTwente. Dit plan levert een bijdrage aan het in control zijn van de organisatie. Het geeft inzicht in de betrouwbaarheid van de belangrijkste financiële bedrijfsprocessen en naleving van wet- en regelgeving. Tot en met boekjaar 2022 geeft de accountant een verklaring in hoeverre de organisatie rechtmatig gehandeld heeft. In uw vergadering van 2 maart 2022 stond de notitie 'Rechtmatigheidsverantwoording' geagendeerd. Via deze notitie hebben wij u geïnformeerd dat vanaf 2023 niet meer de accountant maar het dagelijks bestuur een verklaring gaat afgeven over rechtmatigheid. Het interne controleplan vormt de basis voor de af te geven rechtmatigheidsverantwoording.

Beoogd effect:

Het interne controleplan bevat kaders en randvoorwaarden voor onze organisatie om in-control te zijn. Dit ook met het oog op de vanaf 2023 door het dagelijks bestuur af te geven rechtmatigheidsverantwoording.

Argumenten:

1.1 Via het interne controleplan nemen wij periodiek onszelf de maat

Om vast te stellen of we de goede dingen doen (onze doelstellingen realiseren) en de dingen goed doen (effectief, efficiënt, in overeenstemming met regelgeving), moeten we onszelf continu de maat nemen. Dit doen wij via de "plan-do-check-act-cyclus". Het interne controleplan sluit hierop aan. De reikwijdte hierbij betreft de belangrijkste financiële processen, waarvoor intern de mate van in control wordt bepaald ten aanzien van de opzet, het bestaan en de werking van de in deze processen opgenomen interne beheersingsmaatregelen. We controleren de werking van deze beheersmaatregelen door periodiek verbijzonderde (buiten het proces om) interne controles uit te voeren. De bevindingen worden via de interne Management letter met uw bestuur gedeeld en ook intern met het management besproken. Het management is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de bevindingen en opvolging van de aanbevelingen.

1.2 Het interne controleplan draagt bij aan het creëren van een lerende organisatie

Bij het in control zijn gaat het niet om foutloos te werken of om te leren van fouten door foutherstel, maar het gaat over leren van fouten door procesverbetering te realiseren.

1.3 Met dit plan worden de focusgebieden vastgesteld en wordt duidelijkheid geschept over rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van control

Omdat we onze beperkte middelen zo doelmatig mogelijk willen inzetten controleren wij niet alle financiële processen. Op basis van een risicoanalyse is een top 10 van focusgebieden bepaald waarop de interne controle zich richt. Op basis van het three lines model zijn er drie niveaus gedefinieerd. De uitvoerende teams en afdelingen zijn primair verantwoordelijk voor een zichtbare interne beheersing en voor rechtmatige financiële resultaten. De 2e lijn ondersteunt adviseert, coördineert en bewaakt dat de 1e lijn zijn verantwoordelijk neemt en zorgt dat ze deze ook kunnen nemen. De 3e lijn voert de (verbijzonderde) interne controles uit. Tezamen dienen deze drie lijnen een robuust bouwwerk te vormen om risico's te beheersen en onregelmatigheden tijdig te signaleren.

1.4 Met de vaststelling wordt opvolging gegeven aan de bevindingen van de accountant

In de Board letter 2021 heeft de accountant aanbevolen om het interne controleplan te actualiseren. Wij onderschrijven nut en noodzaak hiervan en hebben u eerder toegezegd dat het nieuwe plan in 2022 ter vaststelling aan u wordt aangeboden.

Kanttekening:

1.1 In control zijn is volgens het interne controleplan geen allesomvattend begrip

Het gaat over getrouwheid en rechtmatigheid van de belangrijkste financiële processen. Dit sluit aan bij de ambitie die uw bestuur heeft vastgesteld met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording. Op 2 maart 2022 heeft uw bestuur ingestemd om voor het ambitieniveau van de rechtmatigheidsverantwoording te kiezen voor het basis-variant. Deze variant van in control zijn gaat over rechtmatigheid in de belangrijkste financiële processen. In 2024 wordt het ambitieniveau in overeenstemming met uw besluit geëvalueerd.

1.2 Het plan is een groeimodel

Dit is een groeimodel waarbij onze ambitie is om op termijn zoveel mogelijk systeemgericht te controleren. Dit betekent dat we onder meer gebruik maken van technologie en data-analyses om zo doelmatig en efficiënt mogelijk te controleren. Het groeimodel richt zich voor nu op de meest essentiële processen met focus op rechtmatigheid met ambitie om door te groeien naar meer systeemgerichte controles en mogelijk ook aangevuld met nieuwe aandachtsgebieden. De keerzijde is ook dat indien een proces goed verloopt, de beheersmaatregelen naar behoren werken, we dan ook de interne controle maatregelen aanpassen door minder te controleren.

Kosten, baten, dekking:

Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid waar dekking voor benodigd is.

Communicatie:

n.v.t.

Vervolg:

1. Uitvoeren van verbijzonderde interne controles vanaf 2022 op basis van dit plan.
2. Opstellen van de interne managementletter met belangrijkste controlebevindingen
3. Deze letter wordt in 2023 ook geagendeerd voor uw vergadering

Bijlage(n):

Interne controleplan

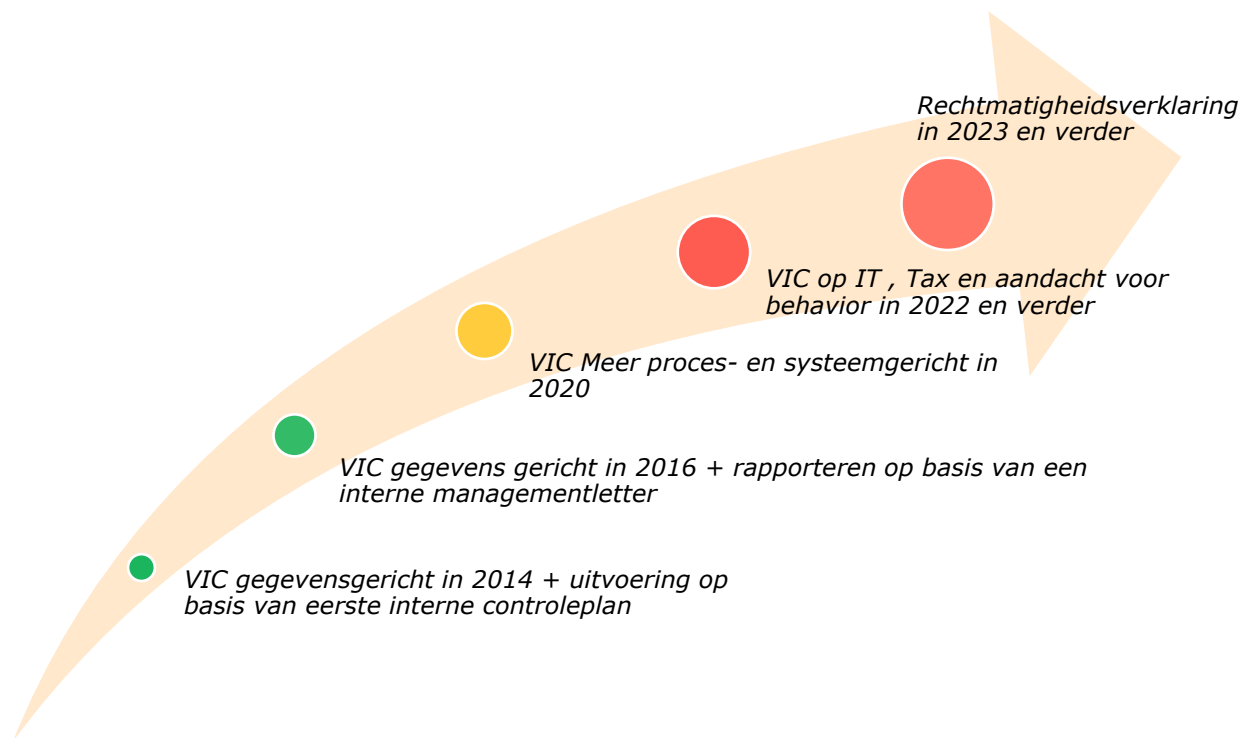
Enschede, 23 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Gezond,
veilig
& vitaal

Interne Controleplan 2022

Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Waar staan we en waar willen we naar toe?

● gerealiseerd

● gestart maar nog niet afgerond

● in ontwikkeling

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
1. Inleiding	5
1.1 Leeswijzer	5
2. Samenvatting	6
3. Visie op interne controle(s) en toekomstige ambities	7
3.1 Waarom willen we 'in control' zijn	7
3.2 Wat verstaan we er onder 'in control' zijn	8
3.3 Wie doen er aan mee aan 'in control' zijn	8
3.4 Groeipad.....	9
3.5 Rechtmatigheid of ICS.....	9
3.6 Wanneer stellen we vast dat we 'in control' zijn (geweest)	10
4. Kaders voor interne controle	11
4.1 Organisatorische inbedding interne controle en verantwoordelijkheden	11
5. Interne controles nader uitgewerkt	13
5.1 Risicoanalyse	13
5.2 Significante posten en processen (top 10 focusgebieden).....	14
5.3 De zes fases in de praktische uitvoering van verbijzonderde interne controle	15
6. Evaluatie en rapportage	17
6.1 Verantwoordingsgrens.....	17
6.2 Rapporteringstolerantie	17
6.3 Interne managementletter	18
7. Voor een geslaagd eindresultaat is samenwerking cruciaal.....	18
BIJLAGEN	19
B1 – Globale weergave planning	19
B2 – Planning in detail	20
B3 – Belangrijkste interne controlemaatregelen	21
B4 – Werkprogramma's.....	22
B5 – Voorbeeldrapportage	23
B6 – De ingrediënten voor in control zijn	24
B7 – Controlebenadering (incl. rechtmatigheid).....	25
B8 – Rechtmatigheidsverantwoording	27

1. Inleiding

Als samenleving staat onze organisatie voor grote maatschappelijke opgaven om inwoners gezond, veilig en vitaal te houden. Bij het werken aan deze vraagstukken formuleren we heldere doelen en hiervoor is het belangrijk om onze basis op orde te hebben en te houden. Van het openbaar bestuur mag namelijk verwacht worden dat zij de onderlinge samenhang van (be-)sturen, beheersen, toezichthouden waarborgt en daar verantwoording over aflegt. Het doel hiervan is een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen.

De interne controles zijn een belangrijk instrument om ervoor te zorgen dat de organisatie 'in control' is en blijft. Op grond van de financiële verordening verzorgt het dagelijks bestuur de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen.

De interne controlefunctie is opgezet om de risico's in de organisatie te kunnen beheersen. In dit controleplan zijn de uitgangspunten opgenomen voor de opzet en uitvoering van de verbijzonderde interne controles (VIC oftewel audits) van 2022. Het doel is onvolkomenheden in de uitvoering tijdig te signaleren en de bedrijfsvoering zodanig in te richten, zowel instrumenteel (hard control) als qua rolinvulling (soft control), dat een goede basis ontstaat voor interne beheersing en het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. De resultaten uit interne controles geven informatie over de mate waarin onze organisatie 'in control' is. De uitkomsten dienen als basis voor de verdere doorontwikkeling van de bedrijfsvoering en als hulpmiddel bij de controle van de jaarrekening.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat een korte samenvatting met de inhoud van dit controleplan en de belangrijkste aankomende ontwikkelingen. In het volgende hoofdstuk staat de visie van onze organisatie en de toekomstige ambities ten aanzien van de interne controle. In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste kaders voor de interne controle beschreven, de verantwoordelijkheden bij de interne controle. In hoofdstuk 5 is de interne controle nader uitgewerkt, hier is bepaald middels een risicoanalyse welke processen een significant risico vormen. Ook is de verbijzonderde interne controle in zes stappen beschreven. In het laatste hoofdstuk worden de goedkeuringstoleranties en rapporteringstoleranties beschreven en welk effect deze hebben op de rechtmatigheidsverklaring. Ook wordt kort de interne managementletter toegelicht. Tot slot komen we bij de bijlagen.

2. Samenvatting

In dit interne controleplan is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de focus breder ingestoken. Waar voorheen voornamelijk naar de financiële processen werd gekeken voor het beoordelen van de rechtmatigheid en getrouwheid, zal vanaf dit controleplan de focus aangevuld worden met enkele specifieke thema's. Om een goed oordeel te kunnen geven over de rechtmatigheid en getrouwheid en om 'in control' te zijn moet er naast de belangrijkste financiële processen, ook gekeken worden naar de IT-systemen, beheersing van fiscale processen en beheersing van taken die (gedeeltelijk) zijn uitbesteed of diensten aan samenwerkingspartners. Hierbij ligt de focus niet op leren van fouten door fouterstel maar over leren van fouten door processen continue te verbeteren en hiermee een lerende organisatie te zijn.

Op het gebied van de interne controle zitten er een aantal grote veranderingen aan te komen. De grootste verandering is dat het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de financiële beheersing van de organisatie. De invoering was oorspronkelijk gepland in 2023 (over het verslagjaar 2022) maar is een jaar opgeschort. Tot die tijd ligt deze rol bij de accountant. Dit betekent dat het dagelijks bestuur en algemeen bestuur een nieuwe rol krijgen bij het vaststellen van de jaarrekening. Om dit in goede banen te laten verlopen is een goede voorbereiding essentieel.

De bovenstaande ontwikkelingen hebben ook effect op de verbijzonderde interne controle (VIC oftewel audits). Voor dit interne controleplan is er een nieuwe risicoanalyse opgesteld. Hieruit is gebleken dat er een aantal processen, die in voorgaande jaren wel een risico vormden, dit jaar geen significant risico meer vormen. Er is dan ook besloten om deze processen niet mee te nemen in de verbijzonderde interne controle. Daartegenover zijn er een aantal processen bijgekomen, die naar aanleiding van nieuwe inzichten een significant risico vormen. Deze nieuwe processen zijn toegevoegd aan de verbijzonderde interne controle. Dit zijn de processen belastingen (TAX), informatieveiligheid en misbruik en oneigenlijk gebruik.

Over de bevindingen die worden gedaan bij de verbijzonderde interne controle wordt twee keer per jaar een interne managementletter opgesteld. Hierin staan de belangrijkste bevindingen en de werking van de beheersmaatregelen en een eventueel advies ter verbetering van het betreffende proces.

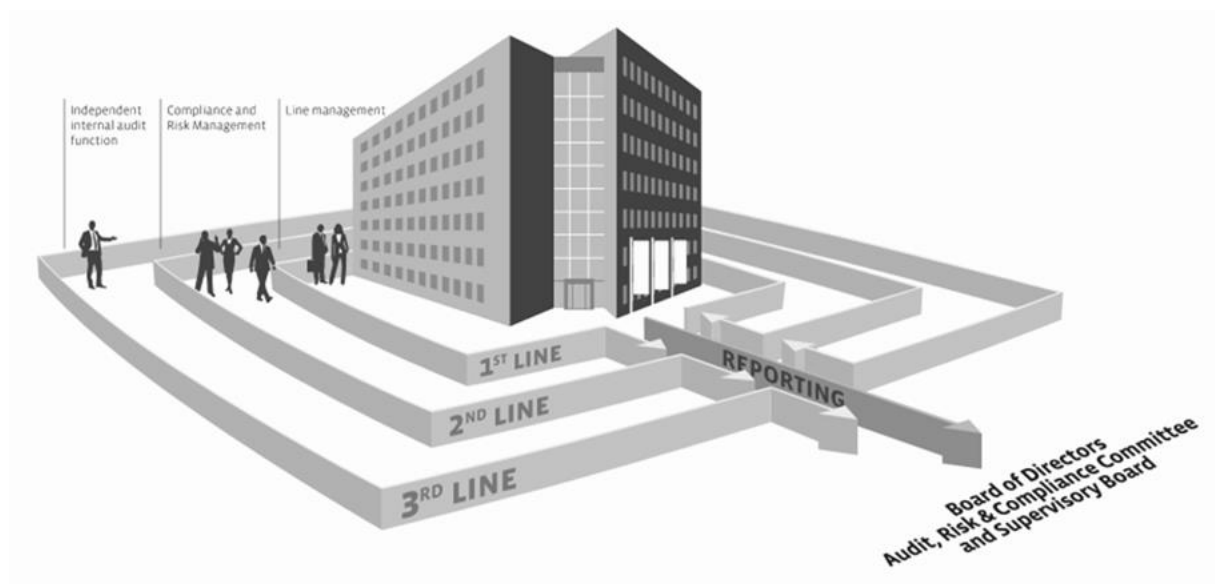
3. Visie op interne controle(s) en toekomstige ambities

Voor het in control zijn, is het van belang dat de organisatie transparant is en een navolgbare en betrouwbare bedrijfsvoering¹ hanteert. Het is van cruciaal belang om een heldere visie te hebben omtrent de interne controle. In dit hoofdstuk wordt dat nader toegelicht.

3.1 Waarom willen we 'in control' zijn

Het algemeen bestuur heeft een kaderstellende en controlerende rol. In de inleiding is al vermeld dat het dagelijks bestuur verantwoordelijk en ook aanspreekbaar is voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen die in nauw overleg met de Twentse gemeenten en overige partners zijn geformuleerd. Taken die met publiek geld worden gefinancierd. Daarom is het belangrijk dat de goede dingen worden gedaan (lees: uitvoering geven aan de maatschappelijke opgaven) en dat de dingen goed worden gedaan (lees: effectief, efficiënt, doelmatig en in overeenstemming met wet- en regelgeving). Verantwoording dient om periodiek inzicht te geven in de uitvoering van taken en de daarmee gemoeide besteding van publiek geld.

Om voldoende zekerheid te hebben over de betrouwbaarheid van die informatievoorziening is inzicht vanuit de eigen organisatie nodig in tenminste de getrouwe en rechtmatige toestand van de baten, lasten en balansmutaties. Om die betrouwbaarheid te realiseren kunnen meerdere zgn. 'verdedigingslinies' worden ingericht:

Bron: Bouwinvest Annual report 2019

Bovenstaande visualisering van het 'three lines of defence' model is in paragraaf 4.1 van dit document nader uitgewerkt.

Interne controle is een nuttig en onmisbaar instrument voor betrouwbare informatievoorziening en voor het 'in control' zijn van de eigen organisatie. Het beeld dat het van de accountant moet, is gebaseerd op een misverstand. Dat misverstand is begin deze eeuw ontstaan toen de accountant in de controleverklaring expliciet aandacht ging schenken aan de rechtmatigheid en als gevolg daarvan nog maar een gering aantal gemeenten een goedkeurende verklaring kreeg. Meer aandacht voor interne controle was de reactie van de decentrale overheden. De voordelen van deze aanpak waren evident en het aantal goedkeurende verklaringen nam in rap tempo weer toe. Daarmee lijkt de connectie tussen de handeling (interne controle) en het gevolg (een goedkeurende accountantsverklaring) snel gelegd. Bij die redenering wordt echter voorbij gegaan aan de toegenomen kwaliteit van de informatievoorziening.

¹ Bedrijfsvoering kan omschreven worden als het geheel van activiteiten rond de verwerving, het beheer en de aanwending van financiële, materiële, personele en informatiemiddelen in het kader van de uitvoering van de (wettelijke) taak.

3.2 Wat verstaan we er onder 'in control' zijn

De organisatie is in control als de organisatie de goede dingen doet en de dingen goed doet. Om dit vast te kunnen stellen moeten we onszelf continue de maat nemen. We moeten continue beoordelen of we op schema liggen om onze doelstellingen te bereiken. We moeten beoordelen of er een noodzaak is om bij te sturen. De reguliere planning & control-cyclus van onze organisatie faciliteert dit al: hierin is de plan-do-check-act-cyclus geïntegreerd.

Control vs. controle

Control omvat de beheersing van een organisatie met het oog op het realiseren van doelstellingen. Dit betekent: terugkijken, maatregelen treffen en de blik op vooruit. Controle omvat alleen de toetsing van de huidige realiteit. Hoe deze realiteit dus zou moeten zijn (SOLL) wordt vergeleken met hoe die werkelijk is (IST). Je zou kunnen zeggen dat bij controle alleen teruggekeken wordt en niet vooruit. Wij hebben de focus op control maar om aan te geven dat dit voor ons geen alles omvattend begrip is, volgen enkele korte statements:

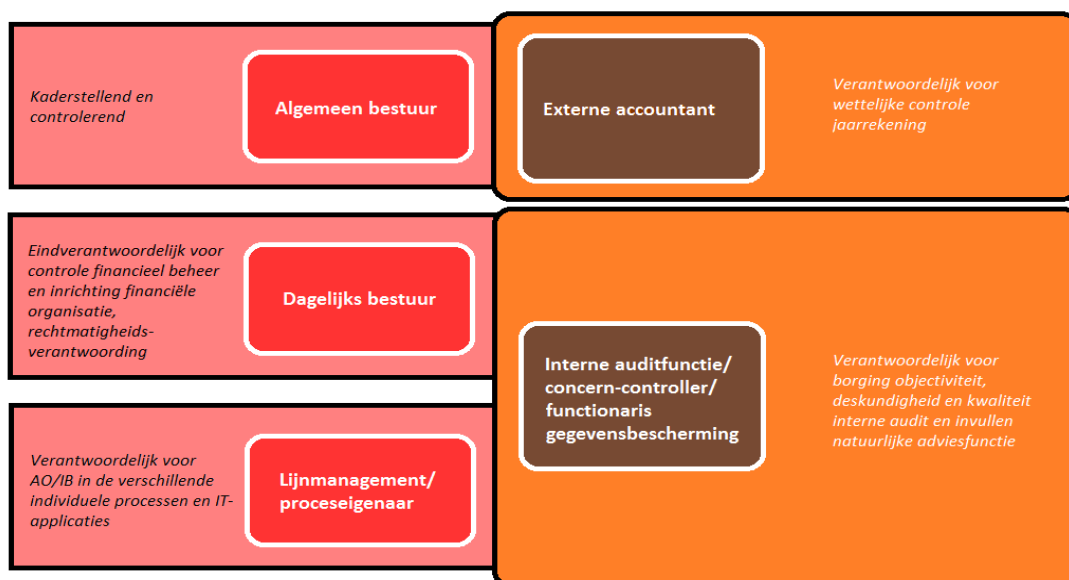
1. Het gaat om control over rechtmatigheid en getrouwheid van de belangrijkste financiële processen en IT-systemen, informatiebeveiliging aangevuld met enkele specifieke thema's zoals beheersing van fiscale processen en beheersing van (gedeeltelijk) uitbestede taken of diensten aan samenwerkingspartners.
2. Het gaat bij control niet over leren van fouten door fouten te herstellen maar over leren van fouten door processen continue te verbeteren en hiermee een lerende organisatie te zijn.

3.3 Wie doen er aan mee aan 'in control' zijn

Bij het interne controleplan zijn in basis drie niveaus van rollen en verantwoordelijkheden betrokken, te weten ambtelijk, bestuurlijk en extern.

Net als bij de planning en control producten van onze organisatie staat in de praktijk het lijnmanagement aan het stuur. Een lijnmanager/proceseigenaar is zelf verantwoordelijk voor de opzet van een goede administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) van zijn of haar processen en IT-systemen. De ondersteunende functies ondersteunen het lijnmanagement hierbij, door zowel tijdig basisinformatie aan te leveren, als door de lijn te adviseren over verbindingen tussen bijvoorbeeld inhoud en financiën.

Het bestuurlijk niveau wordt ingevuld door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor control, financieel beheer en de financiële inrichting en rechtmatigheid van de organisatie. Het algemeen bestuur is kaderstellend en controlerend en wordt op dit onderwerp geadviseerd door de auditcommissie. De interne auditfunctie voert de verbijzonderde interne controles uit en heeft de benodigde opleiding en ervaring en wordt aangestuurd vanuit concern control. Zij houden de primaire partijen periodiek een spiegel voor hoe het ervoor staat op het gebied van control. De externe accountant is verantwoordelijk voor de wettelijke controle van de jaarrekening. Eén en ander kan als volgt in een plaatje worden weergegeven:

Afbeelding 2 – Rollen en verantwoordelijkheden betrokkenen

3.4 Groeipad

In maart 2022 is de [notitie Rechtmatigheid](#) aan het algemeen bestuur voorgelegd. In die notitie is het groeipad opgenomen waarlangs organisaties zich kunnen ontwikkelen op het gebied van rechtmatigheid. Het betreft de onderstaande drie varianten:

1. Basis:
De verantwoording is gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van de wettelijke normen
2. Basis+:
De verantwoording is gericht op de financiële rechtmatigheid én er wordt een aantal relevante processen/thema's benoemd die aandacht krijgen
3. In control statement (ICS):
Verantwoording gericht op brede bedrijfsvoering

3.5 Rechtmatigheid of ICS

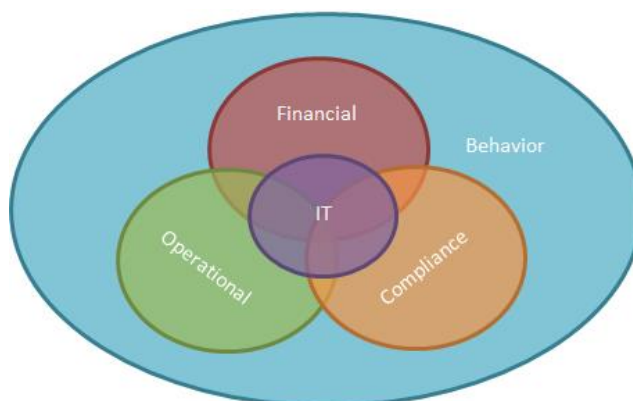
De rechtmatigheidsverklaring is ons inziens primair een stap naar meer eigenaarschap voor het 'in control' zijn. Primair doel is dan het vertrouwen te behouden in het vermogen om verantwoord met publieke middelen om te gaan. In control zijn kun je echter ook breder trekken. Het gaat dan veel meer over een moderne, zelfbewuste en robuuste organisatie. Over een organisatie met heldere processen en professionals die soepel meebewegen en die, in verbinding met de omgeving, de juiste doelen weten te formuleren voor de complexe opgaven van de toekomst.

Onze ambitie is het door ontwikkelen van de systeemgerichte aanpak die we zijn gestart. Deze moet aangevuld worden met een procescontrole (inrichting van de processen/AO), inrichting van de systemen (IT) en aandacht hebben voor specifieke thema's zoals belastingen maar ook behavior/soft controls.

Wij hebben de ambitie om de meerwaarde van de VIC voor de organisatie te vergroten door de controle meer proces- en systeemgericht in te steken. Een stuk gegevensgericht blijft onvermijdelijk. Onderstaand liggen wij de controle mix toe:

- Gegevensgerichte controle: met een gegevensgerichte controle worden de resultaten en producten van een proces getoetst en niet zozeer de totstandkoming (procesverloop). Bij gegevens gerichte controle wordt er dus niet gesteund op interne controle maatregelen.
- Procesgerichte controle: de nadruk ligt op het proces van totstandkoming. De opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen in de processen worden getoetst.
- Systeemgerichte controle: er wordt gebruik gemaakt van geautomatiseerde systemen. Door technologische ontwikkelingen wordt het mogelijk om data uit systemen te halen. Met tools kunnen rapporten worden gegenereerd welke inzicht verschaffen in trend en uitzonderingen in het cijfermateriaal (data analyse).

De figuur hiernaast geeft inzicht op welke terreinen onderzoek zal plaatsvinden om te kunnen beoordelen of de organisatie 'in control' is. Hierbij wordt er breder gekeken dan alleen financial control. De verdere digitalisering, IT-omgeving en privacy wetgeving heeft een grote impact vanuit beheersingsoptiek. Steeds meer auditverplichting op verschillende terreinen van ons vakgebied waaronder de AVG en de BIO maken dat compliance op dit gebied onlosmakelijk verbonden moet worden aan interne controle.

Afbeelding 1 – Focusgebieden interne controle

Internal Auditing ondersteunt de organisatie om de doelstellingen te bereiken door systematisch en gestructureerd de processen met betrekking tot risicomanagement, interne beheersing en government governance te onderzoeken op effectiviteit en hierin de organisatie te adviseren over verbeteringen.

3.6 Wanneer stellen we vast dat we 'in control' zijn (geweest)

Je kunt als manager zelf vinden dat je heel goed in control bent. Maar dit is niet voldoende. Je moet het dan ook kunnen aantonen. Om aan te tonen dat je in control bent, moet je kunnen laten zien wat (voor jouw proces/IT systeem) de belangrijkste risico's zijn, welke interne beheersingsmaatregelen je hebt getroffen om die risico af te dekken en tot slot, dat die interne beheersingsmaatregelen gedurende het hele jaar hebben gefunctioneerd.

Het aantoonbaar in control zijn van de organisatie begint dus bij de manager. Samen met de onafhankelijke toetsing door de interne audit functie wordt op deze manier vastgesteld of we met elkaar wel of niet in control zijn. Het in control zijn is nadrukkelijk niet iets alleen van de interne audit functie. Zij zijn namelijk geen beheersingsmaatregel. De interne audit functie toetst vaak achteraf, maar om adequaat te kunnen bijsturen, is het belangrijk dat actuele informatie over het verloop van het proces wordt gebruikt. Daarom is het belangrijk dat de manager in zijn proces beheersmaatregelen inbouwt die dit mogelijk maken.

Self assessments: Minimaal dient de organisatie twee keer per jaar zelf de thermometer in de voortgang van het oppakken van verbeterpunten te steken. Ze voeren zover mogelijk een 'self assessment' uit. Het idee erachter is simpel: de organisatie neemt zelf het heft in handen en kiest een vrije vorm voor de wijze waarop zij gaan aantonen (in eerste instantie aan de interne audit functie) dat ze in control is.

Er zijn twee momenten waarop de organisatie expliciet vaststelt of ze in control is (geweest):

- Halverwege het jaar
- Na afloop van het jaar

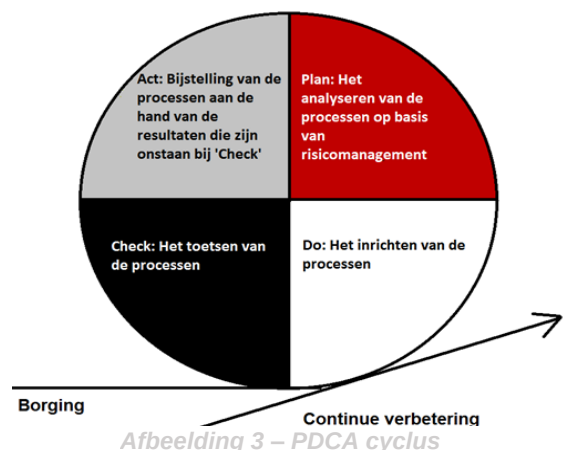
De bedoeling is om halverwege het jaar, in de praktijk uiterlijk voor aanvang van het zomerreces, een tussentijdse inventarisatie van de mate in control op stellen via de interne managementletter. Aan het eind van het jaar, voor aanvang van het kerstreces wordt de tussentijdse inventarisatie bijgewerkt.

4. Kaders voor interne controle

In de gemeentewet (artikel 212 en 213) is regelgeving over financieel beheer, beleid en de controle hierop opgenomen. Deze regelgeving is vertaald in de financiële verordening en de controleverordening binnen onze organisatie. Voor invulling van deze verordeningen is er binnen de organisatie een stelsel van administratieve organisatie en interne controlemaatregelen (AO/IC) opgebouwd.

De administratieve organisatie verschaft zekerheid over de betrouwbaarheid van de processen en de informatievoorziening. Met rechtmatigheid wordt bedoeld dat er gehandeld is conform de geldende wet- en regelgeving. Zowel de administratieve organisatie als de rechtmatigheid hebben betrekking op kwalitatieve, juridische en financiële aspecten.

Dit interne controleplan is opgesteld ten behoeve van onze organisatie en geeft inzicht in de inrichting en uitvoering van de interne controle. Ook wordt er via dit plan invulling gegeven aan de adviezen van de accountant uit de managementletter en de adviezen uit de interne managementletter en de daarin opgenomen onderdelen. De interne controle is procesmatig ingericht, met een cyclus van opzetten, realiseren, evalueren en bijstellen. In afbeelding 3 is dit gevisualiseerd.

Afbeelding 3 – PDCA cyclus

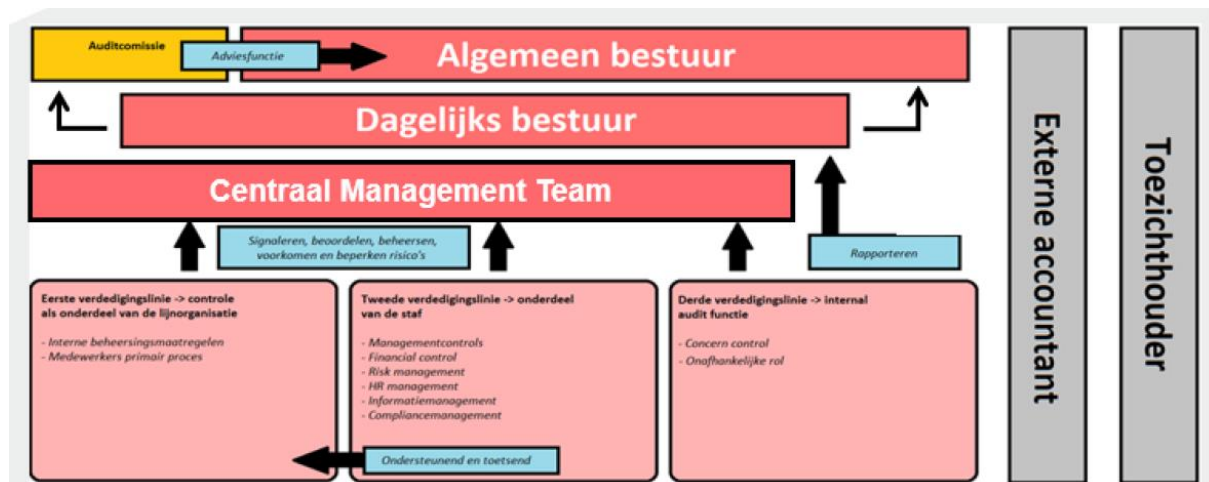
Het uitgangspunt is dat de interne controle een continue proces is waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden verspreid over het jaar. Het voordeel bij een planmatige jaarlijkse interne controle cyclus is dat controle niet achteraf plaatsvindt en maatregelen tijdig genomen kunnen worden. Hierdoor wordt controle een permanent proces en sluit het aan bij de PDCA-cyclus.

Dit interne controleplan beperkt zich tot de controle van tien processen, deze zijn geselecteerd met behulp van een risicoanalyse. In hoofdstuk 5 is de opzet van de analyse nader toegelicht.

4.1 Organisatorische inbedding interne controle en verantwoordelijkheden

Nu de kaders voor interne controle duidelijk zijn, volgt de organisatorische inbedding van het controleplan. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het three lines of defence model. In hoofdstuk 3.1 is de theorie toegelicht en hieronder beschrijven we hoe dit model bij onze organisatie wordt toegepast.

Het ambtelijke model kan worden beschreven aan de hand van het three lines of defence model. Dit model wordt gebruikt als referentie en inrichtingsmodel. Het model geeft een manier van (samen)werken en denken weer dat kan bijdragen aan het versterken van de interne beheersing en managen van risico's. Het uitgangspunt is dat de teams verantwoordelijk zijn voor haar eigen processen. Het model bevat drie lijnen die als volgt zijn ingevuld:

Afbeelding 4 – Three lines of defence model

- 1^e en 2^e lijn: de teams en afdelingen die belast zijn met de uitvoering van de primaire taken van onze organisatie (1^e lijn). De afdelingen zijn verantwoordelijk voor een zichtbare interne beheersing van de processen en voor rechtmatige financiële resultaten. Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording wordt het nemen van die verantwoordelijk alleen maar van groter belang. Vanuit de interne controle wordt gecontroleerd op de inhoud (1^e lijnscontrole). Dit gebeurt tijdens de uitvoering van de processen door met de procesgang belaste medewerkers. Het toetsingskader hiervoor zijn de opgestelde procesbeschrijvingen. De 2^e lijn (management en ondersteuning) ondersteunt adviseert, coördineert en bewaakt dat de 1^e lijn zijn verantwoordelijk neemt en draagt zorg dat ze deze ook kunnen nemen.
- 3^e lijn (VIC): de 3^e lijn controleert hoe de 1^e en de 2^e lijn haar taken uitvoeren en hoe het samenspel tussen de 1^e en 2^e lijn verloopt. De 3^e lijn voert de zogenaamde VIC's (verbijzonderde interne controles) uit op het proces en/of mutaties en deze controle wordt uitgevoerd door medewerkers buiten het proces. De verbijzonderde interne controle (3^e lijn) stelt vast dat de beheersingsmaatregelen binnen het proces daadwerkelijk goed toegepast worden en/of verricht aanvullende controlemaatregelen ter vaststelling van de financiële getrouwheid en de financiële rechtmatigheid. Het begrip financiële rechtmatigheid wil zeggen dat het gaat om de rechtmatigheid van beheershandelingen, die leiden tot financiële transacties die in de jaarrekening worden verantwoord ofwel het financieel beheer waarvan de uitkomsten zijn opgenomen in de jaarrekening.

5. Interne controles nader uitgewerkt

De verbijzonderde interne controles zullen zich focussen op de vijf onderdelen uit de afbeelding 1 in hoofdstuk 3, namelijk: operational audits, IT-audits, compliance audits, financial audits en behavioural audits.

Elk type audit focust zich op een bepaald onderdeel. Hieronder staat per type audit weergegeven waar zij zich op focussen.

- Operational audits focussen op de kwaliteit van de beheersing van processen, afdelingen of projecten, inclusief de betrouwbaarheid van de daartoe benodigde informatie.
- IT-audits richten zich op de opzet en inrichting van IT governance en de beheersing van de IT processen en systemen. De IT-systemen die in scope zijn, zijn de belangrijkste financiële systemen (opzet, bestaan en werking van de IT-general controls hierin). Maar daarnaast is de mate van in control zijn met betrekking tot de borging van privacygevoelige informatie inclusief informatiebeveiliging ook een focusgebied.
- Compliance audits kijken naar de naleving van relevante wet- en (externe en interne) regelgeving. Dit gebeurt door middel van (financiële) rechtmatigheidsonderzoeken.
- Financial audits zijn gericht op de betrouwbaarheid van de financiële informatie.
- Behavioural audits: onderzoek naar de (primaire en secundaire) soft controls binnen de organisatie met een focus op fraude / integriteit. Het doel is om als organisatie stelselmatig aandacht te hebben voor het thema fraude en integriteit. Een auditsystematiek moet hiervoor nog ontwikkeld worden.

5.1 Risicoanalyse

Dit controleplan is gebaseerd op de analyse van de diverse risico's. Samen met de betrokken medewerkers worden de risico's per proces gedefinieerd en wordt een proces vastgelegd met daarin de beheersmaatregelen voor de gedefinieerde risico's. Voor het bepalen op welke bedrijfsprocessen de aandacht wordt gelegd in 2022 is er een risicoanalyse gemaakt. Bij de risicoanalyse zijn de volgende aspecten meegenomen:

- Impact: Hoe groot is de financiële consequentie?
- Kans: Hoe vaak kan het fout gaan, dus hoe vaak komt het proces voor (dagelijks, maandelijks, per kwartaal)?
- Complexiteit in de wet en regelgeving: laag, middel, hoog.
- Prioriteit bevindingen managementletter: laag, middel, hoog.
- Wijzigingen in het proces/systeem: Wijzigingen in het proces ten opzichte van vorig jaar (ja, nee).

In onderstaande tabel is weergegeven op welke manier het risicoprofiel is bepaald voor de verschillende processen.

Weging	1	2	3	4	5
Impact	< €500.000	> €500.000	> €1.000.000	> €2.000.000	> €5.000.000
Kans	Kwartaal		Maandelijks		Dagelijks
Complexiteit in de wet en regelgeving	Laag		Middel		Hoog
Bevindingen managementletter	Laag		Middel		Hoog
Wijzigingen in proces/systeem	Nee	Ja			

Tabel 6 – Risicoanalyse

Aan de hand van bovenstaande methodiek is er een risicoanalyse opgesteld. Uit deze risicoanalyse volgen tien focusgebieden voor onze organisatie. Deze focusgebieden en de uitkomsten van de risicoanalyse zijn opgenomen in de volgende paragraaf.

5.2 Significante posten en processen (top 10 focusgebieden)

Op basis van tabel 6 is per proces een inschatting gemaakt van het risico. Deze inschatting is gemaakt in samenwerking met de financieel adviseurs en procesbetrokkenen.

Deze risicoanalyse is opgesteld met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

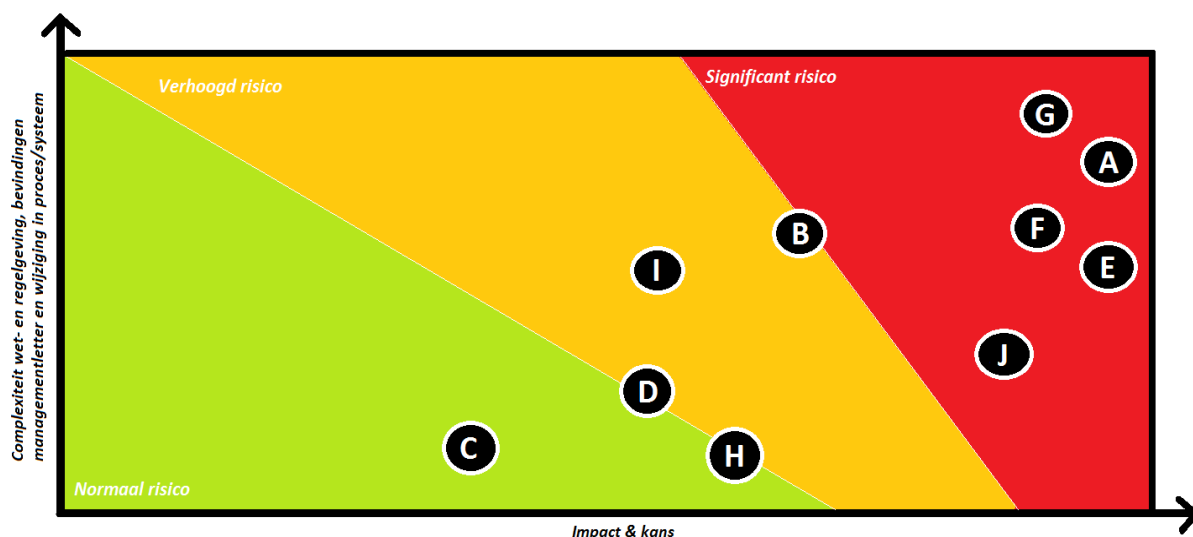
- Hoe groter de impact, hoe groter het risico (in dit controleplan wordt met impact niet alleen de financiële impact bedoeld, ook de impact van het in verkeerde handen komen van privacygevoelige informatie is hierin meegenomen).
- Hoe groter de kans, hoe groter het risico (afhankelijk van het aantal momenten dat het proces plaatsvindt, is hier een risico aan gekoppeld. Hier is het uitgangspunt hoe vaker het proces voorkomt, hoe groter het risico dat er iets fout gaat).
- Hoe complexer de wet- en regelgeving, hoe groter het risico (hoe uitgebreider de wet- en regelgeving binnen een bepaald proces, hoe groter de kans is dat hier niet aan wordt voldaan. Met wet- en regelgeving worden naast de landelijke wet- en regelgeving ook de interne verordeningen en protocollen bedoeld).
- Hoe meer bevindingen in de interne managementletter, hoe groter het risico.
- Hoe meer wijzigingen in het proces/systeem, hoe groter het risico.

Uit bovenstaande risicoanalyse volgen de volgende top 10 focusgebieden voor onze organisatie:

10 focusgebieden voor in control zijn	
A.	Mate van in control van het proces inkoop & aanbestedingen
B.	Mate van in control van het personeel & salarissen proces
C.	Mate van in control van het proces Forensische geneeskunde
D.	Mate van in control van het proces Inspectie & Hygiëne
E.	Mate van in control van het proces memoriaalboekingen
F.	Mate van in control IT-beheersing (financiële systemen)
G.	Mate van in control van borging privacygevoelige informatie inclusief informatiebeveiliging
H.	Mate van in control van het proces treasury (aantrekken van leningen en betaalopdrachten)
I.	Mate van in control van fiscale processen.
J.	Mate van in control van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O), integriteit en frauderisico's.

Tabel 8 – Focusgebieden voor onze organisatie

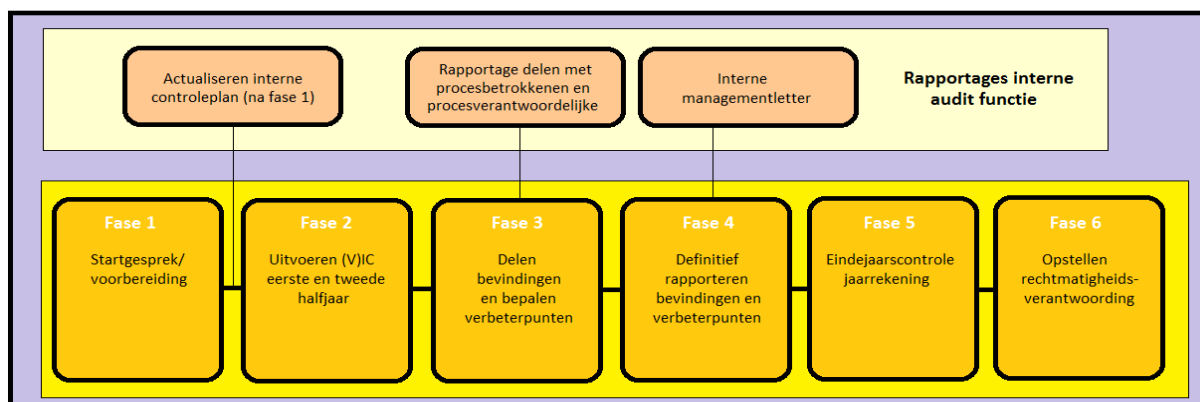
De resultaten hiervan zijn gevisualiseerd in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 7 – Uitkomsten risicoanalyse

5.3 De zes fases in de praktische uitvoering van verbijzonderde interne controle

Deze paragraaf beschrijft de stappen in de uitvoering van de verbijzonderde interne controles: het voorwerk, startgesprek, uitvoering en de rapportages. In onderstaande afbeelding is gevisualiseerd hoe dit eruit ziet. In de hieronder volgende paragrafen wordt per fase beschreven wat er zowel van de organisatie als van de interne auditfunctie verwacht wordt.

Afbeelding 9 – Vervolgstappen interne controleplan

Fase 1: Startgesprek en bijbehorende voorbereidingen

Het startgesprek is bedoeld voor de proceseigenaar/procesbetrokkenen en de interne auditfunctie om gezamenlijk de aanpak voor de interne audit van het voorliggende begrotingsjaar te bepalen. In het startgesprek zal over het algemeen het volgende besproken worden:

- Evaluatie van het vorige controlejaar.
- De actualisatie van de procesbeschrijving.
- Nieuwe onderkende risico's/beheersmaatregelen per proces.
- Risicoprofiel per proces gezamenlijk bepalen.
- De uit te voeren controleaanpak en daarbij te hanteren controle/rapportageformats.

Ter voorbereiding op dit gesprek zal de interne auditfunctie informatie ophalen/opvragen bij het lijnmanagement/proceseigenaar die nodig is om voorbereidingswerkzaamheden uit te voeren. Hierbij kan worden gedacht aan de status van de opvolging van opmerkingen uit de interne managementletter, huidige procesbeschrijvingen, huidige risico's en beheersmaatregelen, huidige controle/rapportageformats en huidig risicoprofiel (laag/middel/hoog).

Indien dit gesprek leidt tot nieuwe inzichten wordt het interne controleplan geactualiseerd. Bevindingen tijdens dit startgesprek worden altijd gedeeld met het lijnmanagement.

Fase 2 : Het uitvoeren van de verbijzonderde interne controle werkzaamheden verdeeld over twee tijdvakken (1^e half jaar en 2^e half jaar)

Op basis van het three lines of defence model is de eerste lijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van interne controlewerkzaamheden. In de basis wordt de interne controle uitgevoerd als onderdeel van de reguliere processen en daarbij behorende werkzaamheden. De interne auditfunctie stelt middels verbijzonderde interne controlewerkzaamheden vast dat de interne controle door de eerste lijn goed heeft gefunctioneerd. Hierbij is het belangrijk dat per proces de opgestelde beheersmaatregelen werken. Het is van belang dat deze consequent uitgevoerde interne controle ook aantoonbaar is en achteraf vast te stellen. Wanneer er sprake is van bovenstaande situatie, dan kan de interne auditfunctie steunen op de interne controle die door de lijn is ingericht. Dit is ook efficiënt, omdat er zoveel mogelijk dubbel werk wordt voorkomen.

Zodra de eerste lijn de interne controlewerkzaamheden heeft afgerond zal de interne auditfunctie starten met het uitvoeren van de verbijzonderde interne controle. Deze vindt plaats in twee delen: over het 1^e halfjaar (januari t/m juni) en over het 2^e halfjaar (juli t/m december). Het moment waarop deze werkzaamheden worden uitgevoerd vindt plaats in goed overleg tussen de lijn en de interne auditfunctie.

Op basis van een risicoanalyse is bepaald op welke processen een verbijzonderde interne controle plaatsvindt. Op basis hiervan zijn er 10 focusgebieden gedefinieerd waar de verbijzonderde interne controle zich op gaat richten. Het is niet zo dat deze gebieden voor altijd vaststaan.

Focusgebieden kunnen in enig jaar anders zijn als andere keuzes worden gemaakt omdat bijvoorbeeld het gebied voldoende in control is.

Fase 3: het delen van bevindingen n.a.v. interne audit en bepalen verbeterpunten.

Wanneer de interne auditfunctie de verbijzonderde interne controle werkzaamheden heeft uitgevoerd wordt een gesprek gepland met de lijnmanager/proceseigenaar om de bevindingen te delen die uit de verbijzonderde interne controle zijn gekomen. Hierbij wordt nadrukkelijk gereflecteerd op de werking van de beheersmaatregelen op de vooraf bepaalde belangrijkste risico's. Op basis van de bevindingen stelt de interne auditfunctie een advies op en stelt de proceseigenaar een verbeterpunt op. Ook zal de bijbehorende risicoclassificatie met elkaar worden besproken.

Er wordt voor ieder proces een rapportage van bevindingen opgesteld, deze is te vinden in bijlage B4. Indien er geen bijzonderheden zijn kan de rapportage enkel ter kennisgeving verstuurd worden naar de proceseigenaar, deze kan er dan vragen over stellen en eventueel alsnog een gesprek inplannen.

Deze fase vindt twee keer per jaar plaats, na uitvoering van de verbijzonderde interne controle over het 1^e halfjaar en het 2^e halfjaar.

Fase 4 : het rapporteren over tussentijdse bevindingen en verbeterpunten.

Na het bereiken van overeenstemming over de geconstateerde bevindingen en bijbehorende adviezen bij de verbijzonderde interne controle, wordt dit opgenomen in de definitieve rapportage. In onze organisatie noemen we deze definitieve rapportage, de interne managementletter. Deze wordt twee keer per jaar opgesteld over het 1^e halfjaar en het 2^e halfjaar na uitvoering van de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden en het delen van de bevindingen die hieruit voortvloeien. De interne managementletter wordt door het dagelijks bestuur ter informatie aangeboden aan het algemeen bestuur.

Fase 5: Eindejaarscontrole jaarrekening

In deze fase wordt er stilgestaan bij de posten die geen onderdeel zijn van de interne controle op de voornoemde processen in hoofdstuk 5.2 maar wel materieel genoeg zijn. Bijvoorbeeld de afschrijvingen, mutaties reserves/voorzieningen, leningen, gemeentelijke bijdragen, etc.

Fase 6: Opstellen rechtmatigheidsverantwoording

Nadat alle voorgaande fasen zijn uitgevoerd kan worden overgegaan tot het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij geldt dat deze in principe door het lijnmanagement wordt opgesteld, met ondersteuning van audit functie. Het dagelijks bestuur legt hiermee verantwoording af over de rechtmatigheid en getrouwheid van de verschillende processen in onze organisatie. Het dagelijks bestuur voert vervolgens het gesprek met het algemeen bestuur om tot vaststelling te komen en een betrouwbaar oordeel over de rechtmatigheid en getrouwheid van onze organisatie.

6. Evaluatie en rapportage

Tijdens de verbijzonderde interne controle kunnen bevindingen naar voren komen. Deze bevindingen worden besproken met de verantwoordelijke procesmedewerkers en hun proceseigenaren. Indien er sprake is van een fout, dan wordt altijd onderzocht hoe deze fout is ontstaan. Bij fouten wordt een onderscheid gemaakt in financiële of niet financiële fouten. Alle fouten worden gerapporteerd.

Bij fouten moet worden nagegaan of er sprake is van een incidentele of structurele fout. Dit is van belang om na te gaan of aanpassingen in het proces moeten plaatsvinden, of dat er maatregelen genomen moeten worden om de fout gedurende het jaar te corrigeren.

Indien er een fout is geconstateerd, dan wordt op basis van de risico's en de omvang van de fout(en) overwogen om de steekproef uit te breiden. Dit om meer zekerheid te verkrijgen over de rechtmatige uitvoering van het desbetreffende proces.

6.1 Verantwoordingsgrens

Het algemeen bestuur bepaalt een grens, waarboven het dagelijks bestuur afwijkingen moeten opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording, de verantwoordingsgrens. Deze verantwoordingsgrens is een door het algemeen bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het dagelijks bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van onze organisatie, inclusief de dotaties aan de reserves. Het algemeen bestuur is vrij om binnen de eerdergenoemde bandbreedte de grens te bepalen.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 2 maart 2022 besloten om een verantwoordingsgrens van 1% te hanteren. Op basis van de afgelopen jaren constateren wij dat we binnen deze 1% foutmarge zijn gebleven. Er wordt daarom geen aanleiding gezien om bij deze wijziging een afwijkend (scherper of ruimer) percentage te hanteren. De verantwoordingsgrens wordt zowel voor fouten als voor onzekerheden gehanteerd. Dit sluit aan bij de tolerantiegrenzen die de accountant hanteert voor zijn oordeel over de jaarrekening. Door dezelfde grenzen te hanteren ontvangt het algemeen bestuur een eenduidige rapportage.

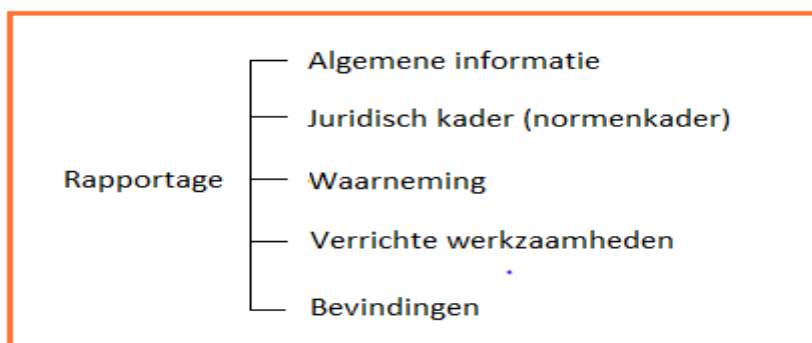
6.2 Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager dan de bedragen voortvloeiend uit de verantwoordingsgrens. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80% van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag zoals €100.000. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die het algemeen bestuur specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt.

Voor de rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur als maatstaf dat elke fout of onzekerheid gelijk aan of groter dan €100.000 gerapporteerd wordt. De controle wordt ingericht rekening houdend met de rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

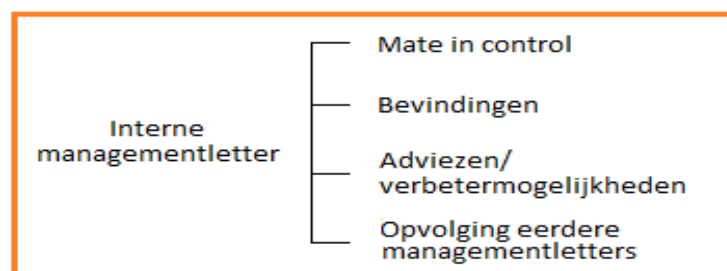
6.3 Interne managementletter

Na het uitvoeren van de verbijzonderde interne controles worden de bijzonderheden besproken met de betrokken procesmedewerkers en de proceseigenaar. Van de gecontroleerde processen wordt een rapportage opgesteld. Deze bestaat uit tenminste de onderstaande onderdelen.

Afbeelding 12 – Rapportageonderdelen

De rapportage wordt per proces opgesteld. Een concept van dit rapport wordt afgestemd met de proceseigenaren. Een voorbeeldrapportage is te vinden in bijlage B5. Op basis van de rapportages wordt er twee keer per jaar een interne managementletter opgesteld. Dit is stap 4 van afbeelding 9. Deze wordt ter vaststelling aangeboden aan het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur ontvangt de interne managementletter ter kennisname zodat zij vanuit hun toezichthoudende rol geïnformeerd worden. In de interne managementletter wordt per proces bepaald in welke mate de organisatie in control is. Daarnaast worden per proces de bevindingen, adviezen/verbetermogelijkheden en de opvolging van oudere managementletters beschreven.

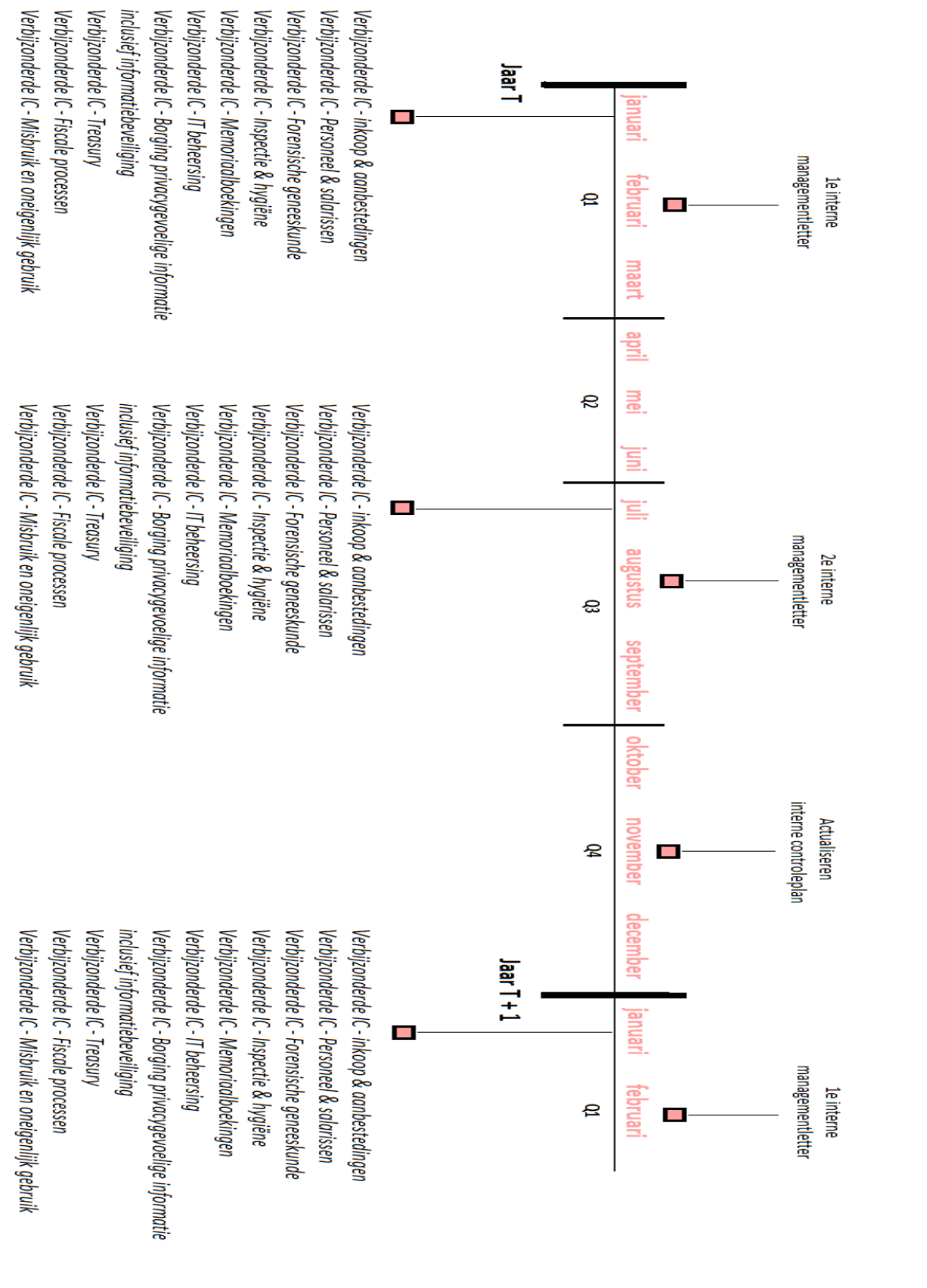
Afbeelding 13 – Onderdelen interne managementletter

7. Voor een geslaagd eindresultaat is samenwerking cruciaal

Voor een geslaagd eindresultaat hebben we elkaar hard nodig. Dit vraagt dan ook om een professionele en constructieve samenwerking, waarbij we continue met elkaar in gesprek blijven. Een samenwerkende en open cultuur is daarbij van belang. Deadlines halen is belangrijk omdat ook de achterliggende P&C cyclus van SamenTwente afhankelijk is van een tijdige afronding van de verbijzonderde interne controles. En ook zal het proces van de controle op de jaarrekening door de externe accountant gebaat zijn bij een tijdige afronding. Door intern tijdig het eindresultaat klaar te hebben voorkomen we ook dat er “dubbele vragen” gaat ontstaan omdat de externe accountant nog niet de beschikking heeft over de gezamenlijke resultaten uit de verbijzonderde interne controles. Maar uiteraard gaat het om meer dan een “jaarlijkse cyclus van uit te voeren werkzaamheden”. Het gaat om het vasthouden van die lerende organisatie om blijvend in control te zijn.

BIJLAGEN

B1 – Globale weergave planning

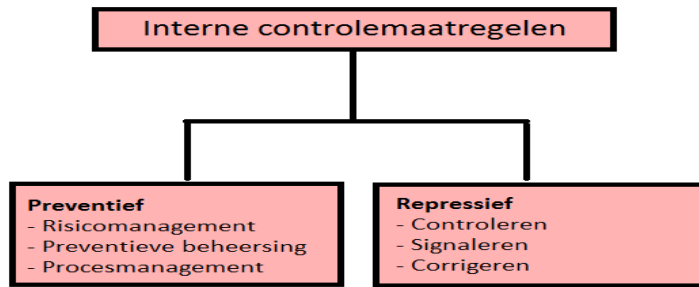

B2 – Planning in detail

Nr.	Uit te voeren Interne Controles	IC door:	Frequentie	Maanden											
				jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
1.	Inkoop & aanbestedingen														
1.1	Feitelijke handeling	Vak afdelingen	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2	Verbijzonderde IC (opmerkingen eerdere controles + verwerking in F.A.)	AO/IC Adviseur	Halfjaarlijks	X						X					
1.3	Verbijzonderde IC (Deelwaarneming op inkoopfacturen)	AO/IC Adviseur	Halfjaarlijks	X						X					
2.	Personeel en salarissen														
2.1	Feitelijke handeling	Vak afdelingen	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Verbijzonderde IC (opmerkingen eerdere controles + verwerking in F.A.)	Inkoopadviseur	Halfjaarlijks	X						X					
3.	Forensische Geneeskunde														
3.1	Feitelijke handeling en eerste controle op facturatie (juistheid, tijdigheid en volledigheid)	Secretariaat	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2	Verbijzonderde IC (Deelwaarneming Facturatie)	Adviseur AO/IC	Halfjaarlijks	X						X					
3.3	Verbijzonderde IC (Cijferanalyse realisatie en begroting)	Adviseur AO/IC	Jaarlijks	X											
4.	Inspectie en hygiëne														
4.1	Feitelijke handeling en eerste controle op invorderingsopdracht (juistheid, tijdigheid en volledigheid)	Secretariaat	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2	Verbijzonderde IC (Deelwaarneming op invorderingsopdracht)	AO/IC Adviseur	Halfjaarlijks	X						X					
4.3	Verbijzonderde IC (Cijferanalyse realisatie en begroting)	AO/IC Adviseur	Jaarlijks	X											
5	Memoriaalboekingen														
5.1	Feitelijke handeling en toepassen 4-ogen principe	Financieel adviseur	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2	Verbijzonderde IC (Deelwaarneming op memoriaalboekingen)	AO/IC Adviseur	Halfjaarlijks	X						X					
6.	IT beheersing														
6.1	Feitelijke handeling	Secretariaat	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.2	Verbijzonderde IC	Adviseur AO/IC	Halfjaarlijks	X						X					
7.	IT-Audit/Informatieveiligheid														
8.1	Verbijzonderde IC (Controle rechtenstructuur in Donau, AFAS, YouForce en bank)	AO/IC Adviseur	Jaarlijks	X											
8.	Treasury														
8.1	Feitelijke handeling, eerste controle en toepassen 4-ogen principe	Vak afdelingen	Continue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8.2	Verbijzonderde IC (Deelwaarneming op betaalopdrachten)	AO/IC Adviseur	Halfjaarlijks	X						X					
8.3	Verbijzonderde IC (Integrale controle op aangetrokken vreemd vermogen)	AO/IC Adviseur	Jaarlijks	X											
9.	Fiscale processen														
9.1	Verbijzonderde IC	Adviseur AO/IC	Halfjaarlijks	X						X					
10.	Misbruik en oneigenlijk gebruik														
10.1	Verbijzonderde IC	Adviseur AO/IC	Halfjaarlijks	X						X					

B3 – Belangrijkste interne controlemaatregelen

Controlemaatregelen kunnen worden onderverdeeld in twee soorten maatregelen: de preventieve maatregelen en de repressieve maatregelen.

Preventieve maatregelen

Preventieve maatregelen hebben een organisatorisch karakter. Bij preventieve maatregelen ligt de focus op het beheersen van risico's, het inspelen op toekomstige veranderingen en een goede inrichting van de processen. Een goede inrichting van de preventieve controlemaatregelen zorgt ervoor dat controles goed kunnen worden verricht en daarnaast dat er minder fouten signaleerd worden bij deze controle waardoor er minder gecorrigeerd hoeft te worden. Preventieve controlemaatregelen zijn er dus om aan de voorkant te zorgen voor een goede inrichting om aan de achterkant minder fouten te signaleren.

Een belangrijke preventieve interne controlemaatregel is de functiescheiding. Het houdt in dat functies (verantwoordelijkheden/activiteiten) bij voorkeur zo gekozen zijn, dat de verschillende medewerkers een tegengesteld belang kennen. Door deze belangentegenstelling is het voor een medewerker niet gemakkelijk in zijn verantwoording een te gunstig beeld van zijn taakuitvoering te geven. Zijn verantwoording sluit dan niet meer aan op die van de medewerker die een tegengesteld belang heeft. Ongewenste combinaties van functies dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden.

De functiescheidingen die ten behoeve van de interne controle worden onderscheiden (primaire functiescheidingen) zijn:

- Beschikken: beslissing nemen tot gebruik, verkoop of koop van in de organisatie aanwezige waarde.
- Uitvoeren: gevolg van beschikkende handeling.
- Bewaren: bewaren van 'waarden' (geld of fysieke voorraad zoals vaccins) binnen de organisatie.
- Registreren: vastleggingen op basis van verantwoordingsstukken van andere functies.
- Controleren: controleren van vastleggingen, waarden en uitkomsten van handelingen.

Repressieve maatregelen

De repressieve maatregelen zijn concrete maatregelen die erop zijn gericht om de betrouwbaarheid/rechtmatigheid van de processen achteraf vast te stellen. De genomen preventieve maatregelen kunnen nooit alleen die betrouwbaarheid verzorgen. Repressieve maatregelen zijn erop gericht om vast te stellen of de preventieve maatregelen inderdaad worden genomen. Bovendien toetst zij de juistheid en volledigheid van de administratieve verslaglegging. Voor alle controles geldt, dat deze onafhankelijk van het te controleren onderwerp moeten plaatsvinden, iemand mag zijn eigen werk dus niet controleren. Als er achteraf een fout wordt signaleerd dan wordt deze gecorrigeerd. Hoe beter de inrichting van de preventieve maatregelen, hoe minder fouten die gecorrigeerd moeten worden.

B4 – Werkprogramma's

Per proces wordt er een werkprogramma opgesteld. Hierin wordt aandacht besteed aan de volgende punten:

- Controledoelstelling
- Procesbeschrijving
- Risico en beheersmaatregelen
- Normenkader
- Controlewerkzaamheden
- Controleformat

Het concept van het werkprogramma wordt gedeeld met de verantwoordelijk procesbetrokkenen en de verantwoordelijke manager(s). De werkprogramma's zijn het raamwerk van de interne controle en hier wordt dus ook niet van afgeweken.

B5 – Voorbeeldrapportage

1. Algemeen

Proces:

Procesverantwoordelijke:

Uitvoerders controle:

Periode:

Doelstelling controle:

2. Juridisch kader

Onderstaande wet- en regelgeving vorm het juridisch kader voor de interne controle op de memoriaalboekingen.

3. Waarneming

Omschrijving	Toelichting
Periode uitgevoerde controle	
Totaalbedrag periode	
Aantal memoriaalboekingen	
Omvang steekproef	
Totale waarde steekproef	
Methode	

4. Verrichte werkzaamheden

1)

2)

3)

5. Bevindingen

Bevinding	Toelichting	Prioriteit

6. Follow-up opmerkingen voorgaande controle dd. ...-...-....

Aantekening nr.	Opmerking	Toelichting	Status

7. Follow up bevindingen accountantscontrole:

Bevindingen accountant	Status

8. Bevinding getrouwheid / rechtmatigheid

Controle datum	Bevinding	Structureel/ Incidenteel	Conclusie/advies /acties	verwijzing

9. Rapportage/bespreking

Datum	Bespreking met wie	Rapportage

B6 – De ingrediënten voor in control zijn

1. Een duidelijk normen- en toetsingskader

Als normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt hetzelfde normenkader als voor de externe accountant gebruikt. Dit normenkader bestaat uit externe – en interne wet- en regelgeving. Vanuit deze regelgeving wordt de vertaalslag gemaakt naar de artikelen en/of bepalingen die relevant zijn voor de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties die voortvloeien uit de processen. Dit wordt ook wel het toetsingskader genoemd. Het toetsingskader wordt uitgewerkt in werkprogramma's per proces dat tot stand komt in samenwerking tussen de interne auditfunctie en de verantwoordelijke lijnmanager/afdeling. Het is ook de verantwoordelijkheid van de lijn om voldoende beheersmaatregelen in het proces op te nemen, zodat een getrouwe en rechtmatige verantwoording gewaarborgd is.

2. Het uitvoeren van interne controlewerkzaamheden

'In control' betekent dat de organisatie systematisch interne controle uitvoert en dat fouten en/of verbeterpunten zelf worden geconstateerd en dat daarop wordt geacteerd. Het is de verantwoordelijkheid van de proceseigenaar dus om ervoor te zorgen dat belangrijke risico's (ook diegenen die voortvloeien uit wijzigingen die zich gedurende het jaar voordoen) zijn ondervangen met adequate beheersingsmaatregelen en dat deze beheersingsmaatregelen zichtbaar plaatsvinden (in systemen verankerd of via interne controlehandelingen zichtbaar gemaakt in digitale bestanden of op papier). Het zichtbaar maken van deze interne controlewerkzaamheden door de lijnorganisatie heeft veel voordelen. Ten eerste moet een team zelf willen weten dat de zaken goed op orde zijn en processen/ systemen goed functioneren. Ten tweede is het vaak slechts 'een kleine moeite' als controlehandelingen 'toch al worden uitgevoerd'. En het voorkomt dubbel werk op organisatie breed niveau omdat de interne auditfunctie gebruik kan maken van deze zichtbare interne controlehandelingen en ze niet nog eens over hoeft te doen. Tot slot is het dikwijls zo dat als bepaalde beheersingsmaatregelen niet goed werken en dit pas opgemerkt wordt tijdens 'de controle' van de interne audit functie, er niet altijd sprake is van een mogelijkheid om nog vervangende (controle)maatregelen te nemen. De interne auditfunctie stelt twee keer per jaar vast hoe de mate van interne beheersing per proces ervoor staat. Hierbij is er de wens zo vroeg mogelijk in het jaar te starten met deze audits. Door dat te doen en hierbij ook eerder bevindingen te kunnen delen, is er meer mogelijkheid voor bijsturing en herstelacties gedurende het jaar.

3. De organisatie trekt zelfstandig conclusies, formuleert verbeterpunten en pakt deze op

De uitkomsten van de toetsing door de interne auditfunctie resulteert in een zo beknopt mogelijk memo van bevindingen dat via hoor en wederhoor met de lijnorganisatie wordt afgestemd. Hierbij worden conclusies getrokken over effectiviteit van beheersingsmaatregelen binnen het proces of bijvoorbeeld het ontbreken daarvan en worden verbeterpunten aangedragen. Belangrijk hierbij is dat het achterliggende risico onderwerp van gesprek is om te komen tot een voorstel voor een verbeterpunt. Overigens trekt onze organisatie al vanaf 2014 zelfstandig conclusies via onze eigen interne managementletter. Verbeterpunten op het gebied van rechtmatigheid worden ook opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening.

4. Na afronding van het begrotingsjaar wordt door organisatie een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Het sluitstuk na afronding van alle werkzaamheden zoals hiervoor beschreven betreft het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Hierin bevestigt de leiding van de organisatie de mate waarin zij in rechtmatig heeft gehandeld. De grondslag voor deze rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten die blijken uit de uitgevoerde (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden.

B7 – Controlebenadering (incl. rechtmatigheid)

Om uiteindelijk als organisatie te kunnen beweren dat een proces in opzet, bestaan en werking toereikend is om de getrouwheid en rechtmatigheid van daaruit voortvloeiende baten, lasten en balansmutaties te garanderen, is het van belang dat voor zogeheten controlebeweringen/controledoelstellingen per proces/ IT-applicatie wordt bepaald dat deze voldoende worden afgedekt vanuit de interne controle. Dit dient via het Intern Controleplan per proces of IT-applicatie te worden uitgewerkt. De volgende controlebeweringen zijn er ten aanzien van **getrouwheid en rechtmatigheid**:

Bewering/controledoelstelling	Wat wordt ermee bedoeld?
Volledigheid	Alle transacties en gebeurtenissen, activa, vreemd-vermogenscomponenten en eigenvermogenscomponenten die dienen te worden geboekt zijn ook geboekt.
Juistheid	De bedragen en andere gegevens die betrekking hebben op geboekte transacties en gebeurtenissen zijn op passende wijze geboekt en op passende rekeningen.
Waardering	De activa, vreemd-vermogenscomponenten en eigenvermogenscomponenten zijn in de financiële overzichten opgenomen voor de passende bedragen en de daaruit voortvloeiende aanpassingen betreffende waardering of toerekening zijn op passende wijze geboekt.
Bestaan	De activa, vreemd-vermogenscomponenten en eigenvermogenscomponenten bestaan.
Afgrenzing	Transacties en gebeurtenissen zijn in de passende verslaggevingsperiode geboekt.
Rechten en verplichtingen	De organisatie heeft of beheerst de rechten over de activa en de vreemd-vermogenscomponenten vormen verplichtingen voor de organisatie.
Toelichting	De financiële informatie is op passende wijze gepresenteerd en omschreven, de toelichtingen zijn duidelijk geformuleerd, de financiële informatie die is toegelicht is juist en volledig toegelicht en tot slot hebben de toegelichte gebeurtenissen, transacties en overige aangelegenheden inderdaad plaatsgevonden en hebben betrekking op de organisatie.
Het voorkomen	De transacties en gebeurtenissen die zijn geboekt hebben inderdaad plaats gevonden en hebben betrekking op de organisatie.

Jaarrekeningposten komen tot stand als gevolg van journaalposten die in de financiële administratie worden gemaakt. Deze debet- en creditboekingen resulteren in een balans en een overzicht van baten en lasten. Heel kort door de bocht zijn de belangrijkste beweringen juistheid en volledigheid, waarbij in principe het volgende geldt (dus: als je weet dat de debiteuren juist zijn en de omzet volledig is verantwoord, weet je ook dat de debiteuren volledig zijn en de omzet juist is).

Voor **rechtmatigheid** geldt voorts nog specifiek dat per proces de naleving van bepalingen uit de achterliggende wet- en regelgeving dient te worden gewaarborgd en getoetst. Dit valt onder het voorwaardencriterium. Daarnaast zijn het begrotingscriterium en het M&O-criterium van belang. Zie onderstaande verduidelijking:

Criteria	Toelichting
Voorwaardencriterium	Besteding en inning van gelden zijn aan bepaalde voorwaarden gebonden waarop moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en in de (eigen) regelgeving. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op: ▪ de omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project; ▪ de heffings- en/of declaratiegrondslag; ▪ normbedragen (denk aan hoogte en duur); ▪ de bevoegdheden; ▪ het voeren van een administratie; ▪ het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken; ▪ aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.

	Per proces dienen de bepalingen met financiële consequenties, ook wel aangeduid als de bepalingen over "recht, hoogte en duur" vanuit de achterliggende wet- en regelgeving te worden geïnventariseerd en in het toetsingskader (interne controleplan) te worden geoperationaliseerd. De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling respectievelijk verordening. Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn. De door hogere overheden gestelde voorwaarden liggen volledig vast. Dit geldt echter niet voor de voorwaarden in de eigen regelgeving. Het algemene bestuur kadersteller en wordt geacht de norm te stellen waaraan door het dagelijks bestuur moet worden getoetst. Het algemeen bestuur dient dan ook op grond van een overzicht van alle voor onze organisatie geldende wet- en regelgeving het voorwaarden criterium te operationaliseren. Concreet betekent dit dat door het algemeen bestuur limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de organisatie relevante, voorwaarden moet worden getoetst (normenkader). Het is aan het dagelijks bestuur om dit normenkader dusdanig uit te werken dat er een toetsingskader ontstaat.
Begrotingscriterium	Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging (zoals door het algemeen bestuur vastgesteld uiterlijk op 31 december van het betreffende begrotingsjaar), is er –voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft- mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het algemeen bestuur zoals geregeld in de wet. Voor de oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het algemeen bestuur.
M&O Criterium	In het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt het dagelijks bestuur zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Als bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid –die inherent is aan de regeling- blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

B8 – Rechtmatigheidsverantwoording

Zoals u in het interne controleplan kort heeft kunnen lezen komt er met de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording een grote verandering aan. In maart 2022 is notitie Rechtmatigheidsverantwoording aan ons algemeen bestuur voorgelegd. De belangrijkste wijzigingen zijn hieronder nog eens weergegeven:

Huidige situatie

Normenkader wordt vastgesteld
Accountant toets aan normenkader

Accountant rapporteert over getrouwe beeld en rechtmatigheid
Rechtmatigheidsfouten zijn medebepalend voor de strekking van de controleverklaring

Algemeen bestuur spreekt met de *accountant* over bevindingen rechtmatigheid

Toekomstige situatie

Normenkader wordt vastgesteld
Dagelijks bestuur toets aan normenkader

Dagelijks bestuur rapporteert over rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden
Accountant betreft de rechtmatigheidsverantwoording bij het oordeel over getrouwheid

Algemeen bestuur spreekt met het *dagelijks bestuur* over bevindingen rechtmatigheid

Voor meer informatie wordt verwezen naar [onze notitie Rechtmatigheidsverantwoording](#). Het algemeen bestuur heeft deze op 2 maart 2022 vastgesteld.

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022	Agendapunt	B-2

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Bedrijfsvoering, Patrick Griess, 06-25745954

Onderwerp

Vergoeding kosten voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) t.b.v. Oekraïense vluchtelingen

Voorstel

1. De rijksbijdrage, die de gemeenten conform de decembercirculaire gemeentefonds 2022 zullen ontvangen voor de taken van de JGZ voor Oekraïense vluchtelingen, middels separate facturatie bij de 14 gemeenten in rekening te brengen.

Inleiding

Gemeenten en veiligheidsregio's werken de afgelopen maanden hard om voor alle Oekraïense vluchtelingen een opvangplek te realiseren. Op het moment dat deze vluchtelingen in Nederland worden opgevangen, hebben zij recht op zorg volgens de wet Publieke Gezondheid. Voor de JGZ wordt landelijk een separate regeling opgesteld door het ministerie van VWS voor de bekostiging. Deze bekostiging zal via het gemeentefonds verlopen. In de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds zal deze bekend worden gemaakt.

Beoogd effect

De wettelijke JGZ taken voor kinderen van Oekraïense vluchtelingen uitvoeren en hiervoor dekking realiseren.

Argumenten

1.1. De gemeenten ontvangen een bijdrage vanuit het rijk voor deze taak.

De rijksbijdrage voor uitvoering van de JGZ taken gaat uit van een normbedrag van € 517 per kind. In de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds wordt bekend gemaakt welk bedrag elke gemeente ontvangt voor deze taak. Alhoewel het normbedrag nu al bekend is, wordt in de decembercirculaire duidelijk welk bedrag iedere gemeente gaat ontvangen voor deze taak. Het hanteren van het normbedrag per kind ter dekking van de kosten van de JGZ is het meest efficiënt. Doordat dit normbedrag gelijk is aan het bedrag wat de gemeenten ontvangen, ontstaat bij het factureren hiervan ook geen tekort aan de kant van de gemeenten. Door de rijksbijdrage separaat te factureren wordt er gekozen voor een taakgerichte financiering.

1.2. De werkzaamheden worden al gedaan.

Sinds de toestroom van Oekraïense vluchtelingen zijn de werkzaamheden voor de JGZ gestart. Daarom is het noodzakelijk om dekking voor deze taken te realiseren. Met dit technische voorstel willen we afspraken maken over de financiering van de, naar verwachting tijdelijke uitbreiding, van het takenpakket van de JGZ.

Kanttekening

1.1. De exacte hoogte van de financiering is nog niet bekend.

De exacte hoogte van de financiering per gemeente zal in de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds bekend gemaakt worden.

1.2. Er worden ook werkzaamheden in 2023 uitgevoerd.

De verwachte rijksbijdrage is bestemd voor de werkzaamheden van een heel jaar. Aangezien de toestroom van Oekraïense vluchtelingen geleidelijk in 2022 op gang is gekomen, zal een deel van de werkzaamheden in 2023 uitgevoerd worden. Een deel van de bekostiging 2022 zal dan ook overgeheveld worden naar boekjaar 2023.

1.3. Dit voorstel betreft enkel de taken uit de wet Publieke Gezondheid m.b.t. de Jeugdgezondheidszorg.

Binnen de wet Publieke Gezondheid vallen meer taken die door de GGD uitgevoerd worden voor de Oekraïense vluchtelingen. Denk hiervoor aan infectieziektebestrijding, technische hygiëne, TBC en Seksuele gezondheid. Deze taken zijn in verhouding veel minder opvangrijk dan de taken van de JGZ. De meerkosten die voor deze werkzaamheden worden gemaakt, worden via de ministeriële regeling van de veiligheidsregio's gedeclareerd.

1.4. Een zienswijzeprocedure is niet nodig

In artikel 22 van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente is opgenomen dat er geen zienswijze traject benodigd is als de gemeentelijke bijdrage niet verhoogd wordt.

Kosten, baten , dekking

De kosten van dit voorstel worden in de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds bekend gemaakt. Het bedrag dat hiervoor per gemeente beschikbaar wordt gesteld zal separaat als dekking gefactureerd worden.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

1. Op het moment dat de decembercirculaire gepubliceerd is zullen de genoemde bedragen per gemeente via separate facturering in rekening worden gebracht in 2022.

Bijlage(n)

N.v.t.

Enschede, 23 november 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van dagelijks bestuur van 23 november 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink

Advies nota

Vorstel voor	AB	Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022	Agendapunt	B-3

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Betty Sibbel, adviseur Publieke Gezondheid

Onderwerp

Samenwerking Provincie Overijssel, GGD Twente, GGD IJsselland.

Vorstel

1. Een samenwerking aan te gaan met GGD IJsselland en de provincie Overijssel voor een periode van twee jaar op de thema's 'groen en gezondheid', 'positieve gezondheid' en 'monitoring en data', volgens bijgevoegde samenwerkingsagenda.

Inleiding

GGD Twente, GGD IJsselland en de provincie Overijssel zijn allen vanuit hun eigen taken, rollen en positie actief binnen het veld van publieke gezondheid. Op meerdere thema's, werken we samen. In mei 2021 is met de voorzitters van de GGD besturen, DPG'en en met gedeputeerden De Bree en De Witte gesproken over intensivering van de samenwerking en het voornemen om meer dan nu de krachten te bundelen. We zijn toen een ambtelijke verkenning gestart. Hierover is de BC Publieke Gezondheid in juni 2021 geïnformeerd. In maart 2022 zijn de resultaten van deze ambtelijke verkenning voorgelegd aan de bestuurders die ook eerder bijeen waren. Uitkomst was dat men meerwaarde ziet in het intensiveren op een drietal thema's die voor alle betrokken organisaties belangrijk zijn. Door deze in samenhang in te zetten kunnen we samen meer bereiken op publieke gezondheid en leefomgeving. Dit is uitgewerkt in een samenwerkingsagenda.

Beoogd effect

Een zo optimaal mogelijke inzet van publieke middelen die leidt tot meer gezondheid in Overijssel en meer gezonde inwoners.

Argumenten

1.1. Door samen te werken kunnen we meer bereiken

Provincie en GGD 'en hebben aanvullende expertises en netwerken in het publieke domein. De samenwerking geeft de GGD-en in Overijssel positie en een nieuw netwerk; namelijk ambtenaren en partners werkzaam op het fysieke domein (leefomgeving).

1.2 Aan de regionale omgevingstafels is de toegevoegde waarde van samenwerken bewezen

De samenwerking bij de regionale Omgevingstafels, ter voorbereiding op de Omgevingswet, was een goed voorbeeld van het elkaar versterken. De faciliterende provincie en ook ketenpartners aan deze (casus) tafels waarderen de inbreng van de GGD. Dit omdat deze niet alleen de 'beschermingstaken' uit de Wet Publieke Gezondheid naar voren brengt in de advisering, maar ook gezondheid bevorderende taken uit deze Wet. Dat geeft de noodzakelijke verbinding tussen gezondheid en de (fysieke) leefomgeving.

1.3 De samenwerking is versterkend op het snijvlak van gezondheid en de fysieke leefomgeving,

Door inbreng van de expertise en netwerken van de GGD, kan de gezondheid bevorderen op regionale schaal in Overijssel en de gezondheid op lokale schaal. Door deze in samenhang in te zetten kunnen we meer bereiken. Waar de GGD 'en grote expertise op publieke gezondheid hebben, ligt die van de provincie op de ruimtelijke ordening, mobiliteit, natuur en sociale kwaliteit. Het recente rapport 'luchtkwaliteit en gezondheid in Overijssel' is hier een aansprekend voorbeeld van: De

provincie Overijssel was bereid de technische databewerking die nodig was voor het GGD luchtkwaliteit-onderzoek te financieren. Met een door de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid ontwikkelde tool is vervolgens de bewerkte data geanalyseerd. De resultaten kunnen input vormen voor het bepalen van het gezondheidsbeleid.

1.4 De samenwerking is aanvullend aan andere samenwerkingen .

Een andere belangrijke samenwerking met de provincie is Twentse Koers. Deze kent haar eigen agenda met betrokkenheid van gemeenten, GGD, provincie en Menzis. De samenwerking is echter gericht op diverse partners uit de zorg en het gemeentelijke sociaal domein (samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraar/zorgkantoor). De provincie is hierbij vooral vanuit het programma Sociale Kwaliteit bij aangehaakt. De samenwerking waarop nu een besluit wordt gevraagd met provincie en GGD IJsselland is provincie breed en concentreert zich op publieke gezondheid en de leefomgeving. Daarmee kan het een belangrijke aanvulling zijn op de al bestaande samenwerking.

1.5 Samenwerken richt zich op resultaten in de praktijk

In de looptijd van de samenwerking zal overzicht en samenhang worden gecreëerd zodat duidelijk is welke initiatieven en projecten er lopen en wat de samenwerkingspartners daarbij van elkaar verwachten en kunnen leren. Om te zien of het de goede kant op beweegt, wordt ingezet op een lerende evaluatie, waarbij uitdrukkelijk oog is voor regionale verschillen gebaseerd op regionale bestuurlijke kaders. Na twee jaar wordt de samenwerking geëvalueerd en bekeken of deze wordt voortgezet.

1.6 De samenwerkingsagenda sluit aan bij de strategische uitgangspunten van SamenTwente
SamenTwente werkt aan maatschappelijke vraagstukken en gezamenlijke opgaven die te veelomvattend en complex zijn voor de reikwijdte van de afzonderlijke 14 Twentse gemeenten. SamenTwente bundelen kennis, krachten en kunde en pakt lokaal vergelijkbare vraagstukken gezamenlijk op. De samenwerking met IJsselland en provincie is hiervan een uitwerking.

1.7 De samenwerking sluit aan bij de Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2020-2023

In de bestuursagenda zijn de prioriteiten voor de komende jaren vastgesteld. De regionale agenda kent twee uitgangspunten: een brede opvatting over gezondheid (positieve gezondheid) en samenhangend beleid maken (health in alle policies en 'vitale coalities'). Bereiken van meer gezondheid kunnen we niet alleen. De samenwerkingsagenda die nu voorligt sluit aan bij de in Bestuursagenda uitgewerkte handelings- en ontwikkelingsopdrachten.

Kanttekening

1.1 Niet elke gemeente was enthousiast over een nauwere betrokkenheid van de provincie.

Een aantal gemeenten heeft in 2021 in de BC PG aangegeven in dit kader bezorgd te zijn voor meer regie vanuit provincie op bepaalde (gemeentelijke) dossiers. Wel is ingestemd om de verkenning in te zetten. Dit sentiment aan (Twentse) gemeentezijde is mogelijk van invloed op het draagvlak voor de samenwerking die nu voorligt. Dit sentiment richt zich vooral thema's in het fysieke domein.

Kosten, baten, dekking

Geen extra kosten. Reguliere begroting. Eventueel aangevuld met diverse (provinciale) subsidiestromen.

Communicatie

Eventueel relevant na bespreking in het AB. In afstemming met de partners.

Vervolg

De provincie heeft de wens om na de zomer deze samenwerking een impuls te geven middels een symposium.

Bijlage(n)

1. 'Samenwerkingsagenda 2022 – 2023 provincie Overijssel, GGD Twente, GGD IJsselland'.

Enschede, 23 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 23 november 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Samen werken aan een gezond Overijssel

Voor de Overijsselse gemeenten, de GGD'en en de provincie Overijssel is de gezondheid van de inwoners van groot belang. De laatste jaren is de inzet op gezondheid mede als onderdeel van grote maatschappelijke opgaven en transities vergroot en in een stroomversnelling gekomen. Op een veel onderwerpen en thema's die raken aan gezondheid wordt al samengewerkt, bijvoorbeeld in het programma Sociale Kwaliteit, bij groenprojecten en in de nieuwe rode draad gezondheid voor de provinciale omgevingsvisie. De GGD'en in Overijssel (GGD Twente en GGD IJsselland) werken als gemeenschappelijke gezondheidsdiensten aan het versterken van de gezondheid van de inwoners in hun regio's Twente en IJsselland, bijvoorbeeld door het stimuleren van de beweging positieve gezondheid, inzet op gezond en kansrijk opgroeien en te werken aan een gezonde leefomgeving.

De provincie en de GGD'en hebben bij gezondheidsbescherming en -bevordering verschillende expertises, mogelijkheden en rollen. Door samen te werken vullen we elkaar aan en kunnen we elkaar versterken, zodat het werken aan gezondheid lokaal en regionaal verder vorm en invulling krijgt. De hoofdpunten hierbij zijn de volgende.

1. *Door samen te werken bereiken we meer.* Provincie en GGD'en hebben aanvullende expertises en netwerken. Door deze in samenhang in te zetten kunnen we meer bereiken. Waar de GGD'en grote expertise op gezondheid hebben, ligt die van de provincie op de ruimtelijke ordening, mobiliteit, natuur en sociale kwaliteit. Door samen te werken kunnen we elkaar versterken om in de breedte de missie te bereiken. We willen elkaar niet in de wielen rijden en gevoelige thema's bespreekbaar maken met respect voor ieders rol. Dat hoeft niet te betekenen dat we het altijd eens zijn.
2. *Samenwerking houdt zicht op de praktijk.* We creëren overzicht en samenhang zodat duidelijk blijft welke initiatieven en projecten er lopen en wat we daarbij van elkaar verwachten. Provincie Overijssel, GGD IJsselland en GGD Twente werken nu al op afzonderlijke onderwerpen samen. Dit groeit, waardoor er behoefte komt aan overzicht. Om te zien of we de goede kant op bewegen, zetten we samen in op een lerende evaluatie. Daarmee versterken we ook de verbinding met de Overijsselse maatschappij en de initiatieven die daar ontstaan.
3. *Samen de expertise op grensvlak van fysieke en sociale wereld bevorderen.* GGD en provincie brengen beide hun expertise in en betrekken partijen die aanvullende expertise hebben. We zo zicht op gezondheid op de regionale schaal in Overijssel en zicht op gezondheid op de lokale schaal in termen van de verhoging van veerkracht en vitaliteit van de mensen. Op de regionale schaal verzamelen de GGD'en en de provincie informatie. De GGD'en bevragen op gezondheid en ervaren gezondheid, dat beschikbaar gemaakt wordt via hun websites. De provincie werkt aan indicatoren om de gezondheidstoestand in Overijssel in beeld te brengen. Op de lokale schaal streven we ernaar dat uitvoering van projecten en maatregelen gepaard gaat met studie naar de effecten ervan. De kennis die we daarbij opdoen zetten we in om maatregelen, projecten en plannen effectiever te maken.

Samenwerkingsagenda 2022-2023

We werken samen aan een gedeelde missie: *samen werken aan een gezond Overijssel met gezonde inwoners*. We geven dat vorm door werkenderwijs een drietal onderwerpen uit te werken en zo de samenwerking de praktijk vorm te geven. Op de schaal van de regio, een gezond Overijssel, is een inrichting van belang die tot een gezonde omgeving leidt, zoals de inrichting van dorpen, steden en het landelijk gebied. Op de schaal van de inwoner is het stimuleren van hun veerkracht en vitaliteit van belang. We gaan daarbij uit van het gedachtengoed van positieve gezondheid en zetten in op het verhogen van de veerkracht van mensen en de kwaliteit van de leefomgeving.

Door samen te werken, willen we het verschil maken op de volgende onderwerpen:

1. *Groen en gezondheid*. Groen in de omgeving heeft een positief effect op gezondheid, zowel het 'kleine' groen als het 'grote' groen. Aan de ene kant is het groen de plek waar mensen bewegen en ontmoeten, aan de andere kant geeft de groene omgeving zelf ook ontspanning. We verbinden de bestaande lokale (en regionale) initiatieven en zoeken naar uitbreiding en versterking van de groene inrichting. Zo werkt GGD IJsselland samen met het IVN en Provincie Overijssel in het provinciale project Natuur en Welzijn. Onderdeel daarvan zijn de lokale projecten: 'Natuurlijk Gezond' in Deventer en 'Groene en gezonde leefomgeving in de Flevowijk' in Kampen. Kernelementen van de lokale projecten zijn realiseren van een groene, gezondheid bevorderende omgeving in de wijk en bewonersparticipatie. Fysiek en sociaal komen samen. In beide gemeenten gaan we aan de slag met participatief actieonderzoek.
2. *Positieve gezondheid*. De fysieke en de sociale werelden komen samen in positieve gezondheid, het brede gezondheidsbegrip dat we in de samenwerking hanteren. De brede visie van positieve gezondheid koppelen we aan actief bewegen, een speerpunt in de concept Rode Draad Gezondheid van de provincie. Vanuit positieve gezondheid is dat niet alleen lichamelijk bewegen, maar het betekent ook ontmoeting en de mogelijkheid met lichamelijke beperkingen aan de maatschappij mee te doen. Vanuit Sociale Kwaliteit wordt al volop ingezet op positieve gezondheid in projecten samen met GGD IJsselland en GGD Twente. Ook bij de lokale preventieakkoorden komt dit aan bod. We streven ernaar dat positieve gezondheid breder ingezet wordt in het provinciaal en gemeentelijk beleid.
3. *Monitoring en data*. We gaan na hoe de gegevens die we beide verzamelen beter gebruikt kunnen worden om de gezondheid in Overijssel in beeld te houden. Daarbij verkennen we de mogelijkheden tot samenwerken aan indicatorontwikkeling.

Bij de samenwerking gaan we als volgt te werk.

1. *Samenwerking vanaf de start*. We streven ernaar elkaar vanaf de start van gezondheidsrelevante projecten (binnen het inhoudelijk veld van samenwerking) te informeren en waar mogelijk en/of nodig te betrekken.
2. *Samenwerking niet 100% vastleggen*: gedetailleerde uitwerkingen zijn snel achterhaald, dus we zetten de samenwerking werkenderwijs op.
3. *Ambtelijk groep instellen om de samenwerking te faciliteren*. We stellen een ambtelijke groep in die de samenwerkingsagenda verder vorm gaat geven en die de evaluatie over 2 jaar vorm geeft.

4. *Onafhankelijk advies GGD.* Waar de GGD om advies gevraagd wordt is dat onafhankelijk advies op basis van de kennis van de GGD en haar eventuele kennispartners. Het GGD-advies richt zich op gezondheid en niet op bestuurlijke of politieke afwegingen. De provincie neemt het advies als zwaarwegend op. Dat geldt ook voor gevoelige dossiers als energietransitie en landbouw.
5. *Provinciaal afwegingskader breder dan gezondheid.* De provincie neemt beslissingen in een breder afwegingskader, waar gezondheid één van de afwegingen is.
6. *Signaleren mogelijk tegengestelde belangen.* Vanuit beide kanten (provincie en GGD'en) zijn we alert op mogelijk tegengestelde belangen. Wanneer we deze constateren, volgt contact over wat dat vraagt van de samenwerking op dat punt/thema.
7. *Financieel helder over reguliere en aanvullende taken.* Samenwerken betekent ook een afspraak over de financiële kaders en mogelijkheden.
8. *Evalueer over 2 jaar.* Voor een vaste periode (2 jaar) afspreken en dan evalueren plus besluit over voortzetting. We kiezen nu voor twee jaar om tijd te hebben de samenwerking goed op te zetten en om de nieuwe gemeentebestuurders (verkiezen 2022) de tijd te geven zich in te werken.

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022	Agendapunt	B-4

Domein, behandelend ambtenaar, tel. OZJT, Mirjam Somsen, 06-10154353

Onderwerp:

Projecten-/werkbudget en bijbehorende bestemmingsreserve OZJT

Voorstel

1. De spelregels voor het projecten-/werkbudget OZJT vast te stellen (bijlage 1).
2. Een bestemmingsreserve voor het projecten-/werkbudget OZJT in te stellen (bijlage 2).
3. Resterende incidentele middelen werkplan OZJT 2022 in te zetten als startkapitaal voor het projectenbudget 2023 en deze extra toe te voegen aan de bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT.

Inleiding

Op 7 april 2022 heeft uw bestuur het meerjarenperspectief OZJT vastgesteld. In de vergadering van 13 juli 2022 is ingestemd met de structurele financiële consequenties hiervan voor de begroting vanaf 2023. Daarmee komt vanaf de programmabegroting 2023 structureel jaarlijks een projecten-/werkbudget voor OZJT beschikbaar. In deze nota zijn zoals afgesproken de spelregels voor dit werk-/projectenbudget en de bijbehorende in te stellen bestemmingsreserve uitgewerkt.

Beoogd effect

Transparantie en duidelijkheid door spelregels en bijbehorende bestemmingreserve.

Argumenten

1.1 Spelregels geven duidelijkheid en kaders

Met de opgestelde spelregels zijn de (financiële) kaders voor het projecten-/werkbudget helder en worden deze beheersbaar. Binnen deze kaders kan een discussie plaats vinden welke ambities realistisch zijn en kan jaarlijks focus aangebracht worden op aanvullende opdrachten gerelateerd aan de basistaken van het werkplan OZJT.

2.1 Hierdoor kun je flexibeler inspelen op het onvoorspelbare verloop van opdrachten

OZJT opereert in een dynamisch zorglandschap. De ambitie is hoog en de maatschappelijke vraagstukken zijn urgent. De bereidheid en noodzaak om deze op te pakken bijv. bij programma's vanuit het Rijk maakt dat de aanvullende opdrachten een grillig en vaak onvoorspelbaar verloop kennen. De hoogte van het projectenbudget is in het meerjarenperspectief afgestemd op een historisch gemiddelde (€ 280.000 per jaar + indexatie). Bij de berekening hiervan is ook vastgesteld dat de uitgaven in het verleden een grillig verloop kenden. Om deze schommelingen op te kunnen vangen is het instellen van een bestemmingsreserve essentieel en ook afgesproken.

3.1 Er is één centraal projectenbudget OZJT voor realisatie opdrachten werkplan OZJT

Er is dit jaar sprake van een onderuitnutting van ca. € 400.000 van de beschikbare projectbudgetten voor de realisatie van de extra opdrachten in het werkplan OZJT 2022 (projectfinanciering). De benodigde besluitvorming in de colleges op deze projectfinanciering was pas in het najaar 2022 geheel afgewikkeld. Daardoor zijn diverse vacante posities in de opdrachten niet, verlaat dan wel anders ingevuld.

In de verwachte resterende middelen van € 400.000 zit een bedrag van € 47.649 aan middelen Eigen Kracht. Eigen Kracht is een (scholings)project voor Twentse ambtenaren werkzaam in het sociaal domein. Gemeente Hellendoorn was in het verleden penvoerder van deze subsidie. Bij de overdracht van Hellendoorn naar OZJT is afgesproken deze subsidiemiddelen te blijven reserveren voor Eigen Kracht. De afgelopen jaren hebben er minimale uitgaven plaats gevonden op dit budget. In het kader van rechtmatigheid kan dit bedrag die geen duidelijke verplichting kent, gezien worden als een verborgen reserve wat niet wenselijk is. Ook hier geldt dat het herbestemmen van deze middelen voor

het projectenbudget OZJT overzicht en inzicht geeft vanuit één centraal budget waar duidelijke spelregels voor gelden.

3.2 De hoogte van het reguliere projectenbudget 2023 is onvoldoende om aan verplichtingen te kunnen voldoen in 2023

Zoals gezegd is de hoogte van het projectenbudget afgestemd op een historisch gemiddelde. Het jaar 2023 zal echter direct een piekjaar jaar worden vanwege de benodigde projectorganisatie voor de inkoop van de jeugdhulp 2025, waarbij geen buffer is uit eerdere jaren vanwege de ingangsdatum van het projectenbudget vanaf 2023. Daarbij speelt dat het niet is gelukt om de projectorganisatie op alle posities met inzet in kind vanuit gemeenten rond de krijgen, waardoor er een onvoorzien extra beroep wordt gedaan op externe inhuur van projectleiders, projectondersteuners en financieel adviseur. De kosten van de benodigde projectorganisatie inkoop worden ingeschat op ca. € 500.000. Er zijn op andere opdrachten vanuit het werkplan 2023 OZJT ook extra kosten voorzien, zoals bijv. projectleider afbouw jeugdzorg plus. Bij de oplevering van het werkplan 2023 OZJT volgt een gespecificeerde begroting (incl. post onvoorzien) welke ter besluitvorming voorgelegd wordt aan het DB. Door de extra dotatie bedraagt het beschikbaar budget in 2023 ca. € 680.000 waarmee het werkplan OZJT 2023 met de op dit moment bekende opdrachten gerealiseerd kan worden.

Kanttekeningen

1.1 Een aantal spelregels wijken af van de nota “Van risicomanagement tot reserves en voorzieningen”

In deze nota zijn door uw bestuur de kaders vastgesteld over de wijze waarop binnen SamenTwente wordt omgegaan met reserves, voorzieningen en risicomanagement. In de spelregels (bijlage 1) is aangegeven dat de bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT geen onderdeel uitmaakt van de weerstandscapaciteit van SamenTwente. Deze reserve is namelijk niet bedoeld om reguliere exploitatie risico's op te vangen maar om de kosten van aanvullende opdrachten en/of werkbudget OZJT te kunnen dekken. Daarnaast geldt ook het solidariteitsprincipe uit de nota niet voor deze reserve. Dit is nader toegelicht in bijlage 1.

1.2 Het projecten-/werkbudget is niet bedoeld voor coalities onder de vlag van Samen14

Vanuit de bestuurlijk gevraagde financiële waterscheiding tussen OZJT en Samen 14 kan het projecten-/werkbudget niet ingezet worden voor coalitie opdrachten. Als er extra coalitie opdrachten aan OZJT gegeven worden, dan vraagt dit separate besluitvorming op benodigde inzet van mensen en middelen voordat deze onder de vlag van Samen14 opgepakt en gefinancierd worden.

Kosten, baten, dekking

Met dit voorstel zijn geen kosten gemoeid waar dekking voor benodigd is. Met dit voorstel wordt het resterend werkbudget 2022 OZJT in 2022 gedoteerd aan de bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT om de extra kosten van de inkooporganisatie jeugdhulp in 2023 te dekken (onttrekken reserve).

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

N.v.t.

Bijlage(n)

1. Spelregels Projecten-/werkbudget OZJT
2. Bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT

Enschede,

secretaris,

voorzitter,

drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 23 november 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1 Spelregels Projecten-/werkbudget OZJT

- Is ten behoeve van aanvullende opdrachten en/of werkbudget voortvloeiend uit of passend bij de basistaken OZJT en dus voor 14 gemeenten.
- De aanvullende opdrachten zijn per definitie incidenteel en worden gekenmerkt door een tijdelijke manier van samenwerken, waarbinnen de gestelde doelen dienen te worden gerealiseerd.
- Vraagt een jaarlijks besluit in het DB welke aanvullende opdrachten gefinancierd worden vanuit dit budget op basis van een jaarplan projecten gefocust op trends, ontwikkelingen en ambitie.
- Houdt rekening met een post onvoorzien ten behoeve van niet voorziene opdrachten die bijvoorbeeld van Rijksweg gedurende het jaar op de jeugdhulpregio afkomen (maatwerk). Het betreft hierbij opdrachten of programma's zonder bijkomende middelen. Bijvoorbeeld Regiovisie Jeugdhulp/NvO, Hervormingsagenda, doorbraakaanpak JB/JR naar aanleiding van inspectierapport. Opdrachten of programma's vanuit het Rijk met bijkomende middelen vallen niet onder dit werk-/projectbudget.
- In het projecten-/werkbudget zit een vast bedrag aan overhead voor de PIJOFACH activiteiten zodat de benodigde bedrijfsvoeringsactiviteiten direct vanuit vaste formatie Bedrijfsvoering geborgd zijn.
- Niet bestede middelen landen in de bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT of gaan na bereiken maximale omvang terug naar de gemeenten. Dit vraagt jaarlijkse besluitvorming van het DB en dient in samenhang beschouwd te worden met het jaarplan projecten van het daarop volgend jaar.
- Het projecten-/werkbudget OZJT ziet niet toe op de coalities; als er extra coalitie opdrachten aan OZJT gegeven worden, dan vraagt dit besluitvorming op benodigde inzet van mensen en middelen voordat deze onder de vlag van Samen14 opgepakt en gefinancierd worden.
- De bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT maakt geen onderdeel uit van de weerstandcapaciteit van SamenTwente. Dit betekent dat er een financiële waterscheiding is aangebracht tussen de bestemmingsreserves van SamenTwente (waaronder die van OZJT) en deze projecten-/werkbudget bestemmingsreserve. Ook het solidariteitsprincipe uit de nota "Van risicomanagement tot reserves en voorzieningen" is niet van toepassing op deze reserve. Dit betekent dat indien de algemene reserve van SamenTwente onvoldoende weerstandscapaciteit heeft en de projectenreserve OZJT meer middelen bevat dan de maximale inhoud, niet de algemene reserve op peil wordt gebracht met deze middelen. Andersom betekent dit dan ook dat indien de projectenreserve minder middelen bevat dan benodigd, er geen egalisatie kan plaatsvinden met de algemene reserve van SamenTwente.

Bijlage 2

Naam reserve	Bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT
Type reserve	Bestemmingsreserve
Doel reserve en beleid	Het egaliseren van schommelingen in resultaten op het projecten-/werkbudget OZJT
Minimale omvang	€ 0
Maximale omvang	€ 400.000
Toevoegingen	Exploitatieoverschotten van nog niet uitgegeven project-/werkbudget OZJT kunnen jaarlijks via de jaarrekening tot het maximum aan deze reserve worden toegevoegd.
Onttrekkingen	Exploitatietekorten op het beschikbaar project-/werkbudget OZJT kunnen jaarlijks via de jaarrekening tot het maximum aan deze reserve worden onttrokken.
Toelichting	In de programmabegroting OZJT is vanaf 2023 een vast bedrag aan projecten-/werkbudget OZJT opgenomen volgend uit de op 13 juli 2022 vastgestelde begrotingswijziging vanuit het meerjarenperspectief OZJT. De hoogte van dit budget is gebaseerd op een gemiddelde van de historische uitgaven met een grillig verloop. Voor onttrekkingen aan deze reserve gelden dezelfde spelregels als voor besteding van het projecten-/werkbudget.
Ontoereikendheid reserve	De mutaties in de reserve zijn gebaseerd op de jaarresultaten van het projecten-/werkbudget en vinden plaats na besluitvorming van het dagelijks bestuur. Indien de reserve ontoereikend is zal dit gerapporteerd worden aan het algemeen bestuur zodat alternatieve dekking gezocht kan worden.
Voorstel begrotingswijziging	De begrotingswijziging vanuit het meerjarenperspectief is op 13 juli 2022 vastgesteld.
Verloop saldo	Het saldo volgt, binnen de daaraan gestelde grenzen, de exploitatieresultaten door toevoegingen en onttrekkingen.

Advies nota algemeen bestuur

Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022
Agendapunt	B-5
Onderdeel SamenTwente	GGD - JGZ

Onderwerp:
Dekking afboeking GGiD

Voorstel:

1. De bestemmingsreserve GGiD van € 1.712.000 in te zetten ter dekking van de afboeking van het GGiD van € 4.160.000.
2. De dan nog te financieren kosten, totaal € 2.948.000, in rekening te brengen bij de 14 gemeenten waarbij de vrijvallende reserves van € 1.619.000 hierop in mindering worden gebracht.
3. Beslispunten 1 en 2 te effectueren direct na besluitvorming door het AB, waarmee de financiële afwikkeling nog meegenomen wordt in het boekjaar 2022.
4. De bestemmingsreserve afwikkeling GGiD in te stellen.
5. De bestemmingsreserve aanbesteding nieuw digitaal dossier in te stellen.

Inleiding:

Op 2 november 2022 heeft u besloten te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD en de hierin gedane investering van ongeveer € 4,16 miljoen af te boeken. U heeft toen ook besloten om het dagelijks bestuur de opdracht te geven met scenario's te komen voor de dekking van de gemaakte kosten en de nog te maken kosten. Wij zijn met deze opdracht aan de slag gegaan. Samen met vier gemeente financials zijn scenario's opgesteld en daarna op 21 november jl. zijn deze gepresenteerd aan alle gemeente financials die hierbij aanwezig konden zijn. Op 25 november hebben wij in een informatieve bijeenkomst de verschillende afwegingen die horen bij de scenario's toegelicht aan uw bestuur en aan de betrokken ambtenaren. Hoewel er wat ons betreft geen "fout" scenario is, hebben we er toch voor gekozen om wel een scenario te kiezen die we ter besluitvorming aan u voorleggen. Dit omwille van de heldere besluitvorming. We hebben gekozen voor het scenario om een deel van de kosten in rekening te brengen bij de gemeenten. Dit brengt op de langere termijn de minste onzekerheden mee voor zowel SamenTwente als de Twentse gemeenten. Door ook voor te stellen om de vrijvallende reserves in mindering te brengen op de kosten houden we de rekening voor de gemeenten zo laag mogelijk.

Beoogd effect:

Dekking van de afgeboekte investering in het GGiD en dekking van de nog te maken kosten.

Argumenten:

1.1 De bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten van het GGiD

Vanaf het begin van de investering in het GGiD heeft GGD Twente ervoor gekozen om een deel van de kosten (programmakosten) niet meerjarig af te schrijven, maar jaarlijks ten laste te brengen van de exploitatie. Het voordeel hiervan was dat onze structurele lasten in de toekomst lager zouden zijn. Omdat de andere twee GGD-en deze kosten meerjarig wilden afschrijven, heeft uw bestuur op 3 maart 2021 besloten om de in de exploitatie genomen kosten te storten in een bestemmingsreserve. Het voordeel van deze constructie was dat we recht konden doen aan ons eigen standpunt, maar ook tegelijkertijd hetzelfde aandeel in de kosten konden dragen als de andere twee GGD-en. Omdat we ook in 2022 nog programmakosten hebben gemaakt verwachten we inclusief een prognose voor de maanden okt-dec dat er naar schatting € 1,71 miljoen in de bestemmingsreserve zit per einde 2022. De totale af te boeken investering van ongeveer € 4,16 miljoen kan met € 1,71 miljoen gedekt worden uit deze reserve. Het dan nog te dekken bedrag bedraagt € 2,45 miljoen, excl. de kosten van een nieuwe aanbesteding.

2.1 Deze dekkingswijze is de meest complete

Via deze dekkingswijze wordt dekking georganiseerd voor de afboeking van de resterende balanswaarde GGID van afgerond € 2,45 miljoen en wordt er rekening gehouden met de nieuwe aanbesteding. In het bedrag van afgerond € 2,95 miljoen is een bedrag van € 0,5 miljoen opgenomen ter dekking van de incidentele kosten die voortkomen uit de nieuwe aanbesteding voor een digitaal dossier. Daarnaast wordt er rekening gehouden met kosten voor de evaluatie en andere nakomende kosten. Hiervoor wordt een bedrag van € 150.000 gereserveerd. De dekking hiervan is afkomstig uit het implementatie budget van het GGID dat niet ingezet is.

2.2 Hiermee kan voldaan worden aan de door uw bestuur vastgestelde minimale weerstandsnorm

In het oorspronkelijke dekkingsvoorstel van ons bestuur dat op 2 november in uw vergadering is besproken, werd voorgesteld om € 829.000 uit het weerstandsvermogen in te zetten ter dekking. Afgerond € 730.000 zou dan onttrokken worden uit de egaliseringsreserve van GGD Twente en € 100.000 uit de algemene reserve. De organisatie SamenTwente zou hierdoor dan onder de door uw bestuur vastgestelde minimale ondergrens van de weerstandratio van 0,8 zakken naar een ratio van 0,5. De organisatie en met name het onderdeel GGD Twente worden minder in staat om zelfstandig toekomstige risico's te dekken met als mogelijke consequentie dat er in de toekomst alsnog een financieel beroep gedaan moet worden op de Twentse gemeenten.

2.3 Verrekening leidt tot een lagere factuur voor de gemeenten

Door de vrijvallende risico-reserves van het MKB fonds, Modernisering Twentehuis en de frictiekosten veranderopdracht (totaal € 1,62 miljoen) te verrekenen met de in rekening te brengen factuur, zorgen we dat de factuur voor de gemeenten zo laag mogelijk blijft. Per saldo krijgen de gemeenten een factuur van afgerond € 1,33 miljoen.

2.4 Verrekening geeft de minste administratieve lasten

Door de vrijvallende reserves direct te verrekenen wordt er voorkomen dat er zowel bij de gemeenten als bij SamenTwente administratieve lasten ontstaan.

3.1 De financiële afwikkeling kan hierdoor plaatsvinden in boekjaar 2022

Door financieel zowel de afboeking als de dekking hiervan direct na besluitvorming door uw bestuur te verwerken, kunnen zowel de gemeenten als SamenTwente de baten/lasten toerekenen aan boekjaar 2022. In de jaarrekening van 2022 heeft het GGID dan een neutraal effect omdat zowel de afboeking plaats heeft gevonden maar ook de dekking hiervan. De ontwikkelingen en uw besluitvorming wordt toegelicht in de jaarrekening. De organisatie kan dan vanaf 2023 vooruitkijken en aan de slag gaan met de nieuwe aanbesteding.

4.1 Hierdoor houden we alle kosten die betrekking hebben op de afwikkeling van het GGID goed in beeld

Er zullen nog incidentele kosten volgen uit de afwikkeling van het GGID. Denk hierbij onder anderen aan de evaluatie maar ook aan mogelijk nakomende programmakosten zoals juridische kosten. Aan deze reserve wordt in 2022 het niet ingezette implementatie budget GGID toegevoegd, totaal € 150.000. Zodra het GGID volledig afgewikkeld kan worden, wordt de balans van deze reserve opgesteld en indien er geld is overgebleven, dan wordt dit uitgekeerd aan de gemeenten. In het geval dat er aanvullend geld nodig is komen we met een dekkingsvoorstel.

5.1 Hierdoor houden we de afwikkeling van het GGID en de aanbesteding van een nieuw dossier administratief gescheiden van elkaar

Deze reserve wordt gebruikt om de nieuwe aanbesteding te kunnen financieren. Deze zal starten in 2023. De ingeschatte incidentele kosten van € 500.000 worden in 2022 toegevoegd aan deze reserve. Ook voor deze reserve geldt dat na afwikkeling van de nieuwe aanbesteding de balans wordt opgemaakt en in overeenstemming met de hierboven uiteengezette reserve, afgewikkeld.

Kanttekening:

2.1 Er is ook een scenario waarbij de gemeenten niet hoeven bij te dragen

Dit betreft het oorspronkelijke voorstel van het DB van 2 november 2022. In dit scenario hoeven de gemeenten niet bij te dragen omdat het weerstandsvermogen wordt aangesproken. Dit betreft de egaliseringsreserve GGD Twente en de algemene reserve van SamenTwente van in totaal € 830.000. Dit scenario is voor de volledigheid in bijlage 5 toegelicht. In dit scenario moet nog dekking georganiseerd worden voor de aanbestedingskosten van een nieuw pakket en dekking voor nakomende kosten zoals de evaluatie (totaal voor beide posten € 500.000). Daarnaast zou het DB ook het weerstandsvermogen moeten versterken met ongeveer € 830.000 om op de met de uw bestuur afgesproken minimale weerstandsnorm van 0,8 te komen. Per saldo ontbreekt er in dit scenario nog dekking voor een bedrag van € 1,33 miljoen. Om dit bedrag in een begroting te vinden die structureel weliswaar in evenwicht is maar geen begrotingsruimte kent en nog taakstellingen in te vullen heeft, is niet realistisch. De kans is groot dat er dan in de toekomst een beroep op de gemeenten moet worden gedaan. In de vorige vergadering van uw bestuur, hebben wij geconcludeerd dat er minder draagvlak was voor dit voorstel dan we aanvankelijk hadden aangenomen. Daarom hebben wij nu een ander scenario voorgesteld.

2.2 Er is ook een scenario waarbij de vrijvallende reserves aan de gemeenten worden uitgekeerd

In dit scenario worden de vrijvallende risico reserves niet verrekend bij SamenTwente met de in rekening te brengen kosten voor het GGID. Als hiervoor gekozen wordt, dan wordt bij de gemeenten afgerond € 2,95 miljoen in rekening gebracht en tegelijkertijd wordt door SamenTwente ongeveer € 1,62 miljoen uitgekeerd. In deze optie worden de verschillende geldstromen (dekking GGID en vrijval reserves) bij SamenTwente niet vermengd met elkaar. Dit is de meest zuivere weg want deze middelen hadden oorspronkelijk een ander doel. Door deze middelen uit te keren kunnen de gemeenten zelf beslissen waar ze deze aan uitgeven. Uitkering van deze middelen resulteert wel in een hogere rekening voor de gemeenten en leidt tot meer administratieve lasten.

2.3 De vrijvallende middelen van het MKB-fonds hadden oorspronkelijk een andere bestemming

Ten tijde van de veranderopdracht Regio Twente heeft uw bestuur op advies van de bestuurscommissie Agenda van Twente op 7 april 2021 besloten om het MKB fonds in eigendom te houden van SamenTwente als rechtsoptvolger van Regio Twente. Dit was een keuze uit noodzaak omdat er geen andere meer passende oplossing voor handen was. Het algemeen bestuur heeft toen wel besloten om voor het beheer van deze leningen een externe partner te zoeken. Het MKB fonds is gefinancierd uit de middelen Agenda van Twente 2008-2017. Het fonds was bedoeld om vroege innovaties in het MKB te bevorderen en te versnellen. Hiervoor werden door Regio Twente destijds zeer risicovolle leningen verstrekt van maximaal € 150.000 per lening. Het fonds is een aantal jaar al geen actief investeringsfonds meer maar een aflopend verhaal. Momenteel zijn er nog drie leningen actief met boekwaarde met een looptijd tot en met 2024. In het voorstel van 7 april 2021 is inzichtelijk gemaakt dat voor zowel de beheerkosten als voor het risico dat de leningen niet terug worden betaald, geld wordt gereserveerd (ongeveer € 1 miljoen) zodat SamenTwente geen risicodragers is. Omdat er geen partij is gevonden die het beheer van het fonds wilde overnemen, heeft uw bestuur op 2 maart 2022 besloten om ook het beheer door SamenTwente te laten uitvoeren. Ook dit was een keuze uit noodzaak, wetende dat het om een zeer beperkt aantal leningen gaat met een korte resterende looptijd. Inmiddels zijn een aantal leningen terugbetaald en daardoor is ook het risico voor SamenTwente kleiner geworden en valt een deel van de hiervoor aangehouden risicogelden vrij. Omdat het geld/vermogen is van SamenTwente is het aan uw bestuur om te besluiten hoe dit wordt ingezet. In het voorstel worden de vrijvallende middelen van het MKB fonds in mindering gebracht op de bij de gemeenten in rekening te brengen kosten. Het is belangrijk om te realiseren dat in het geval er geen afboeking van het GGID aan de orde zou zijn, het MKB fonds nog steeds zou zijn vrijgeval en betrokken zou worden in het jaarrekeningresultaat van SamenTwente. Ook dan zou het aan uw bestuur zijn om te besluiten over deze middelen. Overigens zijn ten tijde van de veranderopdracht Regio Twente andere vrijvallende middelen van de Agenda van Twente (ruim € 1,1 miljoen), ingezet ter dekking van de frictiekosten van deze opdracht. Hiervoor waren deze middelen oorspronkelijk ook niet bedoeld maar wel nodig.

2.4 Ook de vrijvallende reserves frictiekosten veranderopdracht en modernisering Twentehuis hadden oorspronkelijk een ander doel

De frictiekosten reserve is bedoeld om de frictiekosten van de veranderopdracht Regio Twente te kunnen financieren. De veranderopdracht is bijna volledig uitgevoerd en naar schatting valt een deel van de frictiekosten vrij. We reserveren nog steeds een bedrag voor de resterende risico's. Dit geldt ook voor de reserve modernisering Twentehuis. Deze was oorspronkelijk bedoeld om het risico te dekken dat we de huurovereenkomst van het Twentehuis vanaf 1 maart 2023 niet zouden kunnen verlengen maar wel met de afschrijvingskosten van de verbouwing zaten. Via de Bestuursrapportage 2022 hebben we u geïnformeerd dat dit risico niet meer relevant is omdat we onlangs de huurovereenkomst met 10 jaar hebben verlengd. In het voorstel worden ook deze vrijvallende middelen gebruikt ter verlaging van de bij de gemeenten in rekening te brengen kosten.

2.5 Er kan nog geen rekening gehouden worden met de financiële consequenties van contractafwikkeling

De wijze van contractafwikkeling met de leverancier wordt momenteel onderzocht. Met de eventuele financiële consequenties hiervan kan op dit moment daarom geen rekening gehouden worden. Dit risico wordt tekstueel opgenomen en toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen van de jaarstukken 2022.

3.1 Er zit geen technische begrotingswijziging bij dit voorstel

Eén van de belangrijkste elementen van uw kader stellende rol is het budgetrecht. Uw bestuur heeft het recht om de budgetten toe te kennen. Dit doet u via de begroting en de wijzigingen hiervan. Het dagelijks bestuur is vervolgens verantwoordelijk dat de financiële beheershandelingen (baten, lasten en balansmutaties) tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting (begrotingsrechtmatigheid). Tot en met boekjaar 2022 toetst de accountant de begrotingsrechtmatigheid. Omdat uw bestuur de kaders stelt, is overschrijding van de begroting in beginsel onrechtmatig. Maar niet iedere overschrijding telt volgens het BBV mee in het accountantsoordeel. Met andere woorden, als er sprake is van bijvoorbeeld een kostenoverschrijding die wordt gecompenseerd door direct hieraan gerelateerde opbrengsten, dan leidt dit niet tot een afkeurende jaarrekening. De afboeking van het GGID en de dekking zoals voorgesteld leidt tot een overschrijding van zowel de kosten als de opbrengsten. De overschrijdingen worden in de jaarrekening 2022 zichtbaar gemaakt en toegelicht.

Kosten, baten, dekking:

Kenmerk Scenario's	Vrijvallende reserves in mindering brengen
Afboeking boekwaarde GGID	€ -4.160.000
Evaluatie en overige nakomende kosten	€ -150.000
Nieuwe aanbesteding digitaal dossier	€ -500.000
Totaal lasten te nemen ivm stoppen GGID	€ -4.810.000
Dekking in de exploitatie genomen kosten	€ 1.712.000
Dekking overige reserves die vrij vallen	€ 1.619.000
Dekking algemene reserves (tlv weerstandsvermogen)	
Budget GGID bij SamenTwente nog inzetbaar	€ 150.000
Dekking binnen middelen SamenTwente	€ 3.481.000
Gemeenten betalen aan samenTwente	€ -1.329.000
Gemeenten ontvangen van SamenTwente	
Effect incidenteel gemeenten per saldo	€ -1.329.000

Bepaling over stemmen: Op dit besluit zijn vanuit onze gemeenschappelijke regeling de gewone stembepalingen van toepassing. Dit betekent dat als er gestemd wordt, een gewone meerderheid van stemmen nodig is, "welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt". Het is geen financieel besluit want het gaat niet om "de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage". Het gaat niet om een investering, maar feitelijk om het bekostigen van een afboeking.

Communicatie:

- Voor het informeren van de raden wordt een concept raadsinformatiebrief opgesteld (zie agendapunt B7)

Vervolg:

- Verwerking in de jaarrekening 2022
- Toevoegingen aan de bestemmingsreserves
- Financiële afwikkeling naar de gemeenten

Bijlage(n):

1. Financieel effect per gemeente
2. Verwachte vrijval bestemmingsreserves
3. Format bestemmingsreserve afwikkeling GGID
4. Format bestemmingsreserve nieuwe aanbesteding digitaal dossier
5. Dekkingsscenario's zoals informatief besproken op 25 november 2022

Enschede, 30 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
--	--

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1: financieel effect per gemeente

Financiële consequenties per gemeenten (in €)

Gemeente	Aantal jeugdigen (zoals gehanteerd in begroting 2022)	Af te boeken bedrag GGID	Vrijval bestemmingsreserve in de exploitatie genomen kosten	Aanbestedings- kosten nieuw dossier	Totaal te financieren kosten
Almelo	14.439	486.158	-200.073	58.432	344.518
Borne	4.942	166.396	-68.478	20.000	117.917
Dinkelland	5.093	171.480	-70.571	20.611	121.520
Enschede	28.673	965.413	-397.305	116.035	684.144
Haaksbergen	4.551	153.231	-63.060	18.417	108.588
Hellendoorn	7.234	243.567	-100.237	29.275	172.605
Hengelo	15.189	511.410	-210.465	61.468	362.413
Hof van Twente	6.432	216.564	-89.124	26.029	153.469
Losser	4.264	143.568	-59.084	17.256	101.740
Oldenzaal	6.351	213.837	-88.002	25.702	151.536
Rijssen-Holten	9.194	309.560	-127.396	37.207	219.371
Tubbergen	4.399	148.113	-60.954	17.802	104.961
Twenterand	7.566	254.745	-104.838	30.618	180.526
Wierden	5.226	175.958	-72.414	21.149	124.693
Totaal	123.553	4.160.000	-1.712.000	500.000	2.948.000

GGID is onderdeel van de JGZ en daarom worden de te financieren kosten verdeeld op basis van het aantal jeugdigen zoals gehanteerd in de begroting 2022.

Gemeente	Aantal inwoners (zoals gehanteerd in begroting 2022)	Vrijval reserve MKB-fonds	Vrijval reserve Fictiekosten veranderopdracht Regio Twente	Vrijval reserve Modernisering Twentehuis	Totaal in mindering te brengen	Per saldo in rekening te brengen bij de gemeenten
Almelo	73.114	-57.858	-44.203	-85.282	-187.343	157.174
Borne	23.668	-18.729	-14.309	-27.607	-60.646	57.272
Dinkelland	26.605	-21.053	-16.085	-31.033	-68.171	53.349
Enschede	159.849	-126.494	-96.642	-186.453	-409.588	274.555
Haaksbergen	24.225	-19.170	-14.646	-28.257	-62.073	46.515
Hellendoorn	35.921	-28.426	-21.717	-41.899	-92.042	80.563
Hengelo	81.078	-64.160	-49.018	-94.572	-207.750	154.663
Hof van Twente	35.040	-27.728	-21.185	-40.872	-89.785	63.684
Losser	22.888	-18.112	-13.838	-26.697	-58.647	43.093
Oldenzaal	31.702	-25.087	-19.166	-36.978	-81.231	70.305
Rijssen-Holten	38.202	-30.231	-23.096	-44.560	-97.887	121.484
Tubbergen	21.303	-16.858	-12.879	-24.848	-54.586	50.375
Twenterand	33.711	-26.677	-20.381	-39.321	-86.379	94.147
Wierden	24.537	-19.417	-14.835	-28.621	-62.872	61.821
Totaal	631.843	-500.000	-382.000	-737.000	-1.619.000	1.329.000

De vrijvallende reserves zijn geen onderdeel van de JGZ en vindt de in mindering plaats op basis van het aantal inwoners zoals gehanteerd in de begroting 2022. Dit is in overeenstemming met de begrotingsuitgangspunten van SamenTwente.

Bijlage 2: toelichting vrijval reserves

Toelichting (bedragen in €)	Saldo per 01-01-2022	Saldo lasten/baten 2022	Reservering inschatting toekomstige uitgaven/risico's	Vrij te vallen bedrag
Bestemmingsreserve GGiD (in de exploitie genomen kosten)	1.351.000	-361.000	1.712.000	-
Bestemmingsreserve MKB-fonds Agenda van Twente (risicoreserve)	1.132.000	50.000	582.000	500.000
Bestemmingsreserve Modernisering Twentehuis	819.000	-	82.000	737.000
Bestemmingsreserve frictiekosten veranderopdracht	1.112.000	439.000	291.000	382.000
Subtotaal	4.414.000	128.000	2.667.000	1.619.000
Reservering implementatiebudget GGiD (verantwoord onder vooruitontvangen gelden)	150.000	-	-	150.000
Totaal	4.564.000	128.000	2.667.000	1.769.000

Format reserve

Naam reserve	Bestemmingsreserve afwikkeling GGiD
Type reserve	Bestemmingsreserve
Doel reserve en beleid	Dekken van de kosten die voortvloeien uit de afwikkeling van het GGiD.
Minimale omvang	-
Maximale omvang	-
Toevoegingen	Aan deze reserve wordt in eerste instantie het niet ingezette implementatie budget GGiD toegevoegd in 2022, totaal € 150.000. Dit wordt bekostigd vanuit de vrijvallende implementatiegelden van het GGiD.
Onttrekkingen	De kosten van de afwikkeling GGiD, zoals de evaluatie en nakomende programmakosten (zoals juridische) kunnen hieruit worden betaald.
Toelichting	Er zullen nog incidentele kosten volgen uit de afwikkeling van het GGiD. Denk hierbij onder anderen aan de evaluatie maar ook aan mogelijk nakomende programmakosten zoals juridische kosten. Deze kosten worden betaald uit deze reserve. Hierdoor wordt een onderscheid gemaakt tussen de reguliere exploitatie van GGD Twente, de afwikkeling van het GGiD en de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier. Deze reserve maakt geen onderdeel uit van de weerstandscapaciteit van SamenTwente omdat deze reserve niet bedoel is om reguliere exploitatie risico's te dekken.
Ontoereikendheid reserve	Zodra het GGiD volledig afgewikkeld kan worden, wordt de balans van deze reserve opgesteld en indien er geld is overgebleven, dan wordt dit uitgekeerd aan de gemeenten. In het geval dat er aanvullend geld nodig is komen we met een dekkingsvoorstel.
Voorstel begrotingswijziging	n.v.t.
Verloop saldo	Het saldo volgt het verloop van de afwikkeling van het GGiD. Naar verwachting zullen de eerste kosten die bekostigd worden uit deze reserve volgen in 2023.

Format reserve

Naam reserve	Bestemmingsreserve aanbesteding nieuw digitaal dossier
Type reserve	Bestemmingsreserve
Doel reserve en beleid	Dekken van de kosten die voortvloeien uit de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier JGZ.
Minimale omvang	-
Maximale omvang	-
Toevoegingen	Aan deze reserve wordt in 2022 in eerste instantie de geschatte incidentele aanbestedingskosten van € 500.000 toegevoegd. Deze dotatie aan de reserve wordt bekostigd door de gemeenten.
Onttrekkingen	De kosten van de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier worden onttrokken uit de reserve.
Toelichting	Het aanschaffen van een nieuw digitaal dossier vergt een aanbesteding. Deze aanbesteding vergt een incidentele investering van naar schatting € 500.000. Dit bedrag is als volgt opgebouwd: ▪ Raming nieuwe aanbesteding € 100.000 (projectleiderschap, projectgroep) ▪ Raming van juridische kosten € 25.000 ▪ Raming van implementatiekosten (opleiden en trainen van personeel, migratie van data, testen, en het leggen van de noodzakelijke koppelingen) € 375.000 Deze reserve maakt geen onderdeel uit van de weerstandscapaciteit van SamenTwente omdat deze reserve niet bedoel is om reguliere exploitatie risico's te dekken.
Ontoereikendheid reserve	Zodra de aanbesteding van een nieuw dossier afgerond is, wordt de balans van deze reserve opgesteld en indien er geld is overgebleven, dan wordt dit uitgekeerd aan de gemeenten. In het geval dat er aanvullend geld nodig is komen we met een dekkingsvoorstel.
Voorstel begrotingswijziging	n.v.t.
Verloop saldo	Het saldo volgt de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier voor de JGZ. Naar verwachting zullen de eerste kosten die bekostigd worden uit deze reserve volgen in 2023.

Financiële scenario's 1/2

Kenmerk Scenario's	1. Geen bijdrage gemeenten, inzet reserves (oorspronkelijk DB voorstel)	2. Weerstandsvermogen op peil en geen saldering met middelen	3. Vrijvallende reserves in mindering brengen
Afboeking boekwaarde GGiD	€ -4.160.000	€ -4.160.000	€ -4.160.000
Evaluatie en overige nakomende kosten	€ -150.000	€ -150.000	€ -150.000
Nieuwe aanbesteding digitaal dossier	€ -	€ -500.000	€ -500.000
Totaal lasten te nemen ivm stoppen GGiD	€ -4.310.000	€ -4.810.000	€ -4.810.000
Dekking in de exploitatie genomen kosten	€ 1.712.000	€ 1.712.000	€ 1.712.000
Dekking overige reserves die vrij vallen	€ 1.619.000	€ -	€ 1.619.000
algemene reserves (tlv weerstandsvermogen)	€ 829.000		
Budget GGiD bij SamenTwente nog inzetbaar	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Dekking binnen middelen SamenTwente	€ 4.310.000	€ 1.862.000	€ 3.481.000
Gemeenten betalen aan samenTwente	€ -	€ -2.948.000	€ -1.329.000
Gemeenten ontvangen van SamenTwente		€ 1.619.000	
Effect incidenteel gemeenten per saldo	€ -	€ -1.329.000	€ -1.329.000
Nog te bepalen afwikkeling van nog te maken kosten	€ 500.000		
Nog te bepalen versterking weerstandsvermogen	€ 829.000		
Totaal	€ 1.329.000		

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële scenario's 2/2

Samenvatting scenario's

- Scenario 1: Oorspronkelijk DB voorstel, inzet van reserves die ander doel hadden en daling weerstandsvermogen → + geen aanvullende bijdrage gemeenten nodig, +/- financieel nog niet volledig, - vermenging van gelden en daling weerstandsvermogen
- Scenario 2: bijdrage van gemeenten, geen vermenging van reserves → + zuivere geldstromen, + financieel volledig, + weerstandsvermogen op peil, - administratief belastend.
- Scenario 3: bijdrage van gemeenten in mindering gebracht door inzet van reserves → + administratief minder belastend, - vermenging van geldstromen.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022
Agendapunt	B-6
Onderdeel SamenTwente	GGD - JGZ

Onderwerp:

Procesaanpak evaluatie GGID

Voorstel:

1. Het procesvoorstel voor de evaluatie van het GGID vast te stellen, waarmee de opdracht wordt gegeven om in januari 2023 te starten met een gezamenlijke evaluatie door een externe partij gericht op het trekken van lessen over het proces rondom het GGID.
2. Drie AB-leden aan te wijzen om deel te nemen in de stuurgroep.

Inleiding:

Op 2 november 2022 heeft u besloten te stoppen met het GGID. U heeft toen ook besloten dit proces te willen evalueren. U heeft daarom opdracht gegeven om een onafhankelijke evaluatie uit te voeren naar het totale proces van totstandkoming van het GGID, inclusief rol van het bestuur. U heeft ook bepaald dat de externe een ter zake deskundige moet zijn van buiten de regio Twente. Hierop hebben de 3 GGD'- en samen een procesvoorstel gemaakt voor een gezamenlijke evaluatie door een externe deskundige.

Beoogd effect:

Lessen trekken uit het GGID.

Argumenten:

1.1 Deze aanpak van evalueren is het meest logisch

Het project en de aanbesteding zijn door de drie GGD'-en gezamenlijk doorlopen. Er is steeds gezamenlijk opgetrokken door de drie GGD'-en, besluiten zijn in gezamenlijkheid genomen. De algemeen besturen hebben op 2 november 2022 ook allen dezelfde intentie uitgesproken om een evaluatie uit te laten voeren en te leren van dit project. Als je 3 separate evaluaties uit gaat voeren, is het risico aanwezig dat, bijvoorbeeld door een andere onderzoeksmethode, de uitkomsten niet vergelijkbaar zijn en mogelijk ook vragen kunnen oproepen.

1.2 Een gezamenlijke evaluatie is waarschijnlijk goedkoper dan drie individuele evaluaties

Een gezamenlijke evaluatie biedt synergievoordelen. Een groot deel van het proces is voor de 3 GGD-en identiek. Veel punten uit de evaluatie zullen gelijklopend zijn in alle drie regio's.

1.3. Er is regionaal maatwerk mogelijk

Om te zorgen voor de coleur locale, is het mogelijk om de gezamenlijke opdracht aan te vullen met maatwerk in de vorm van specifieke evaluatiepunten voor onze regio.

2.1 De gezamenlijke AB's houden de regie

Voor de aansturing van de evaluatie wordt een stuurgroep gevormd waarin 3 AB-leden uit elke regio plaats nemen. De stuurgroep zal ambtelijke gefaciliteerd worden vanuit de 3 GGD'-en. Het AB wordt gevraagd 3 leden uit hun midden hiervoor aan te wijzen.

Kanttekening:

1.1 Er blijft afhankelijkheid van andere 2 GGD'-en

Er moet nog steeds afstemming zijn met de andere twee GGD-en over dit proces. Dit wordt ondervangen door een stuurgroep in te richten met AB-leden die wordt gefaciliteerd door een ambtelijke begeleidingsgroep waarin de 3 directiesecretarissen deelnemen van de 3 GGD'-en.

1.2 Er is nog geen besluit over hoe te stoppen met het GGID

Het feit dat het traject met de ontwikkelaar van het GGID nog niet geheel afgerond is, hoeft geen beletsel te zijn voor het nemen van dit besluit en te starten met de evaluatie. Er zal namelijk eerst tijd nodig zijn om een geschikte externe partij te vinden die deze evaluatie kan uitvoeren. Deze kan vervolgens ook al aan de slag met het evalueren van de onderdelen van het proces die al wel zijn afgerond.

1.3 De besturen van de andere twee GGD-en moeten ook instemmen met een gezamenlijke evaluatie

Het procesvoorstel voor een gezamenlijke evaluatie wordt ook voorgelegd aan de besturen van de GGD-en Hollands Noorden en regio Utrecht.

Kosten, baten, dekking:

Het is nog niet duidelijk wat de kosten zullen zijn van deze evaluatie. Er zullen een aantal offertes opgevraagd moeten worden op basis van de aanbestedingsregels. De dekking is georganiseerd indien het algemeen bestuur instemt met het financieringsvoorstel dat ook op de agenda staat.

Communicatie:

- De strekking van dit besluit wordt meegenomen in de raadsinformatiebrief die naar aanleiding van de vergadering wordt opgesteld.
- De andere 2 GGD-besturen worden geïnformeerd over dit besluit.

Vervolg:

De uitkomsten van de evaluatie worden verwacht in het najaar van 2023.

Bijlage(n):

1. Procesvoorstel evaluatie 3 GGD-en

Enschede, 30 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1: Gezamenlijk procesvoorstel evaluatie

Datum: 28 november 2022

Aanleiding

Op 2 november 2022 hebben de besturen van GGD regio Utrecht, GGD Hollands Noorden en GGD Twente besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het zogeheten Digitaal Dossier Jeugd Gezondheid (GGiD).

Bij dat besluit hebben de besturen ook besloten tot een evaluatie:

- In het AB van GGD Hollands Noorden is een evaluatie (inhoud en proces) toegezegd;
- In het AB van GGD regio Utrecht is besloten het DB opdracht te geven een evaluatie uit te laten voeren door een externe partij gericht op het trekken van lessen aangaande het digitale dossier GGiD.
- In het AB van GGD Twente is besloten opdracht te geven om een onafhankelijk externe evaluatie uit te voeren naar het totale proces van totstandkoming van het GGiD, inclusief rol van het bestuur. De externe moet een ter zake deskundige zijn van buiten de regio Twente.

Procesvoorstel – gezamenlijk evalueren of drie losse evaluaties?

Om ervoor te zorgen dat de evaluatie door een externe partij wordt opgestart is het belangrijk dat de drie besturen instemming vinden over het procesvoorstel voor de evaluatie door een externe onafhankelijke partij. Daarom wordt dit procesvoorstel in alle 3 GGD-en besproken.

De drie besturen moeten ook een besluit nemen over de mate van samenwerking bij de evaluatie. Er zijn daarbij twee opties:

1. Ieder GGD-bestuur voert los van elkaar zelfstandig een evaluatie uit;
2. De drie besturen geven samen opdracht aan 1 partij en voeren gezamenlijk de evaluatie uit. Hierbij kan ruimte zijn voor maatwerk (*Couleur Locale*) daar waar het gaat om het meer lokale/regionale deel.

Ad 1: Argumenten en kanttekeningen bij het uitvoeren van een eigen evaluatie:

- De besturen kunnen een eigen tempo lopen en zijn niet afhankelijk van afstemming met de andere twee besturen.
- De evaluatie kan in zijn geheel exact op maat gemaakt worden, voor het eigen gewenste evaluatieproces.
- Nadeel is dat de drie evaluaties mogelijk niet vergelijkbaar zijn en daarmee ook vragen kunnen oproepen.
- Kostenaspect: De verwachting is dat de kosten voor drie separate evaluaties hoger zal zijn dan voor een gezamenlijke evaluatie.

Ad2: Argumenten en kanttekeningen bij een gezamenlijke evaluatie als drie GGD'-en:

- Het project en de aanbesteding zijn door de drie GGD'-en gezamenlijk doorlopen. Er is steeds gezamenlijk opgetrokken door de drie GGD'-en, besluiten zijn steeds in gezamenlijkheid genomen. GGD Regio Utrecht was daarbij wel aangewezen als penvoerder.
- De besturen hebben allen dezelfde intentie uitgesproken om een evaluatie uit te laten voeren en te leren van dit project.

- Kostenaspect: een gezamenlijke evaluatie biedt synergievoordelen. Veel te onderzoeken punten in een evaluatie zullen gelijkloidend zijn in alle drie regio's.
- In een opdracht tot evaluatie kunnen eventueel wel specifieke evaluatiepunten worden toegevoegd per GGD (*Couleur Locale*).
- Het nadeel is dat er afhankelijkheid is van de andere twee GGD'-en en er onderling afstemming moet zijn over het proces.

Advies

Op basis van de genoemde argumenten en kanttekeningen, is het advies om met de drie regio's gezamenlijk te evalueren, met daarbij specifieke evaluatiepunten voor de eigen regio.

Vervolg voor een opdracht om te evalueren

Als de drie besturen instemmen met de **opdracht**: "zorg voor een gezamenlijke evaluatie door een externe partij gericht op het trekken van lessen aangaande het GGID" zijn dit de vervolgstappen.

Doelstelling en scope

Het doel van de evaluatie is de belangrijkste leerervaringen rondom dit dossier te beschrijven. Het beoogde resultaat is een evaluatierapport met lessen en waar mogelijk aanbevelingen. Daarbij is de focus het proces en niet het product. En er is een externe focus (GGD-en en leverancier) en een interne focus (organisatie en bestuur)

De tijdsafbakening moet worden bepaald. Vraag is of we de gehele periode willen betrekken in de evaluatie of vanaf een bepaald moment.

Begeleidingsgroep

Er wordt een begeleidingsgroep geformeerd die zorg draagt voor het uitvoeren van de opdracht zoals door de besturen gegeven. De begeleidingsgroep bestaat uit de directiesecretarissen van de drie GGD'en.

De leden van de begeleidingsgroep dragen zorg voor het frequent en tijdig informeren van de DPG'en en besturen over de voortgang.

De begeleidingsgroep voert de evaluatie niet zelf uit, maar heeft directe lijn met de externe evaluator.

Stuurgroep

Naast de begeleidingsgroep wordt voorgesteld een stuurgroep te formeren. De leden van de stuurgroep zijn AB leden uit de drie betrokken regio's (uit elke regio ten minste 1 en maximaal 3). De leden van de stuurgroep worden door de begeleidingsgroep danwel externe evaluator periodiek gevraagd mee te denken over de opdracht.

Het instellen van een stuurgroep is ook ingegeven om de bestuurlijke betrokkenheid te vergroten. De leden van het algemeen bestuur zijn in de governance van de GGD'en degene die verantwoording afleggen aan de raden.

Externe deskundigheid

Op basis van dit procesvoorstel worden externe deskundigen en/of onderzoeksbureaus gevraagd offertes uit te brengen voor het voorbereiden en uitvoeren van de evaluatie.

Informeren gemeenteraden

Het is belangrijk om naast de AB leden ook de gemeenteraden van de drie regio's te informeren en waar nodig te betrekken. De raden worden bij de start van het traject geïnformeerd. Ook de uitkomst van de evaluatie wordt met de raden gedeeld.

Tijdsplanning

Vorbereiding:

periode van december 2022-januari 2023

Resultaat: stuurgroep wordt ingevuld, uitvraag externe deskundigheid op orde, waarschijnlijk moeten drie offertes worden aangevraagd.

Uitvoering: periode van maart 2023-zomer 2023

Resultaat: uitvoering evaluatie door externe partij

Rapport: najaar 2023

Resultaat: evaluatierapport met lessen

Financiële consequenties

De inzet van externe deskundigheid vraagt financiën. Deze worden, conform het voorstel, gedeeld door de drie GGD'en samen.

Exacte kosten voor dit traject zijn nog niet bekend. Voor Twente is de bekostiging hiervan meegenomen in het dekkingsvoorstel zoals dat op 14 december ter besluitvorming voor ligt.

Verdere behandeling

Verdere behandeling is nodig in de bestuursvergaderingen van de drie regio's.

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2022-000719
Datum vergadering	14 december 2022
Agendapunt	B-7
Onderdeel SamenTwente	GGD - JGZ

Onderwerp:

Raadsinformatiebrief over GGID

Voorstel:

1. De bijgevoegde concept raadsinformatiebrief over de stand van zaken rondom het GGID als basis te gebruiken voor de lokale communicatie met de raden.
2. Een persbericht te maken waarin de besluiten van het algemeen bestuur over het GGID worden toegelicht.

Inleiding:

Op 2 november 2022 heeft u besloten om te stoppen met het ontwikkelen van het GGID. Bij dit besluit is een concept raadsinformatiebrief vastgesteld, die gedeeld is met de raden. In die brief is toegezegd om de raden op de hoogte houden van het vervolg. Zodra nadere informatie over vervolgstappen kon worden gegeven, zouden de raden hierover geïnformeerd worden. De bijgevoegde brief is bedoeld om de raden te informeren over de besluiten die uw bestuur neemt op 14 december 2022.

Beoogd effect:

Actief en uniform informeren van de Twentse raden over het GGID.

Argumenten:

1.1 Het is belangrijk om de raden actief en uniform te informeren.

Het GGID is een belangrijk dossier waarover de raden goed moeten worden geïnformeerd. Deze brief is bedoeld als basis voor de colleges om de raden te informeren.

2.1 Een persbericht is transparant en past in de strategie om actief te communiceren hierover

Uitgangspunten van SamenTwente zijn betrouwbaarheid en transparantie. Wij nemen verantwoordelijkheid voor het beleid en de werkzaamheden die we binnen SamenTwente uitvoeren. In deze complexe casus bepaalt dit ook de strategie richting inwoners en media. Dat betekent concreet dat we actief media en pers meenemen op de besluiten die het algemeen bestuur neemt en het proces. Het persbericht zal, vergelijkbaar met het bericht op 2 november, pas na het versturen van de raadsbrieven, worden gedeeld.

Kanttekening:

Geen

Kosten, baten, dekking:

Geen

Communicatie:

Colleges kunnen deze brief gebruiken als basis voor de communicatie naar de eigen raad

Vervolg:

Geen

Bijlage(n):

1. Informatieve raadsbrief

Enschede, 30 november 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
--	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Concept Raadsbrief – te gebruiken als basis in de gemeenten om de raad te informeren na besluitvorming in het AB op 14 december. In deze concept brief is ervan uitgegaan dat de besluiten zoals voorgesteld genomen worden. Er zal nog een definitieve versie van deze brief worden gedeeld met de gemeenten, na besluitvorming op 14 december.

14 december 2022

Geachte raad,

Op 2 november 2022 hebben wij u helaas laten weten dat het algemeen bestuur van SamenTwente het moeilijke besluit heeft genomen om te stoppen met het ontwikkelen van het GGID. Dit heeft het bestuur van SamenTwente gedaan, tegelijk met de besturen van de GGD-en van Hollands Noorden en regio Utrecht.

Wij hebben u toen toegezegd op de hoogte te houden van het vervolg. Zodra nadere informatie over vervolgstappen kon worden gegeven, zou u dit van ons ontvangen. Hierbij laten wij u weten dat op 14 december 2022 het algemeen bestuur van SamenTwente een aantal besluiten heeft genomen over het GGID. Deze lichten we hieronder toe.

Dekking afboeking GGID en andere bijkomende kosten

Op 2 november heeft het algemeen bestuur besloten te stoppen met het ontwikkelen van het GGID en de gedane investering van € 4,16 miljoen af te boeken. Er is op 2 november nog geen besluit genomen over de manier waarop de dekking plaats zou vinden van de afboeking. Het algemeen bestuur wilde graag meer informatie over de manier waarop dit kon worden gefinancierd. Daarnaast is gevraagd om ook andere kosten die verwacht worden rondom dit dossier in beeld te brengen en van een dekkingsvoorstel te voorzien.

Op 14 december 2022 heeft het algemeen bestuur besloten een bestemmingsreserve in te zetten van circa € 1,7 miljoen. Deze reserve was speciaal gevormd voor het GGID ter dekking van een deel van de kosten en valt nu vrij. Het algemeen bestuur heeft vervolgens besloten om afgerond € 2,95 miljoen in rekening brengen bij de gemeenten. Hierop worden de vrijvallende reserves van in totaal € 1,62 miljoen in mindering gebracht. Hierin zitten kosten voor de afboeking van het GGID, maar ook kosten die GGD Twente nog verwacht te maken voor de evaluatie. Ook is budget opgenomen voor het aanschaffen van een nieuw dossier. Voor beiden is een bestemmingsreserve ingesteld, zodat het algemeen bestuur de besteding van deze middelen goed kan monitoren.

Overwogen alternatief

Het algemeen bestuur heeft ook de mogelijkheid overwogen om geen geld in rekening te brengen bij de gemeenten. Dat zou kunnen door het inzetten van een aantal reserves van SamenTwente. Het algemeen bestuur heeft overwogen de egalisatiereserve van GGD Twente en de algemene reserve van SamenTwente in te zetten. Dit zou een negatief effect hebben op het weerstandsvermogen van SamenTwente. De weerstandsratio zou van de minimaal benodigde en met algemeen bestuur afgesproken 0,8 zakken naar 0,5. Daarmee is het onzeker of de risico's die de organisatie in de toekomst loopt, nog voldoende het hoofd geboden kunnen worden. Het weerstandsvermogen zou dan in de toekomst versterkt moet worden. Dat vraagt dan eveneens om een bijdrage van de gemeenten. Het algemeen bestuur heeft dit om die reden als onwenselijk beoordeeld.

Inzetten van vrijvallende reserves

Gedurende dit jaar is ook gebleken dat er middelen vrijvallen bij SamenTwente. Dit zijn risicoreserves die niet meer volledig nodig zijn voor het oorspronkelijke doel. Het gaat hierbij om het transitiebudget van de veranderopdracht Regio Twente, vrijval vanuit het MKB-fonds van de oude Agenda van Twente en huisvestingsbudget van het Twentehuis.

Het gaat hierbij om een bedrag van in totaal € 1,62 miljoen. Het algemeen bestuur heeft besloten deze vrijvallende reserves in mindering te brengen op het bedrag dat de gemeenten moeten betalen voor het GGID. Daarmee blijft de rekening voor de gemeenten zo laag mogelijk. Er zal in totaal nog ongeveer € 1,33 miljoen in rekening gebracht worden bij de gemeenten.

Effectuering financieel besluit

Het algemeen bestuur heeft besloten de financiële effecten van de besluiten direct te verwerken. Dit heeft als voordeel dat de financiële afwikkeling voor onze gemeente en voor SamenTwente nog meegenomen wordt in het boekjaar 2022. De verantwoording vindt dan plaats via de jaarrekening 2022 van SamenTwente.

Aanvullen per gemeente: Voor onze gemeente betekent dit dat er € ... in rekening wordt gebracht door SamenTwente in verband met het GGID.

Procesaanpak evaluatie

Op 2 november 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om een onafhankelijke evaluatie uit te willen voeren naar het totale proces van totstandkoming van het GGID. Op 14 december heeft het algemeen bestuur een procesaanpak hiervoor vastgesteld. Uitgangspunt daarvan is dat de evaluatie samen met de andere twee GGD-en wordt opgepakt. Samen met de andere twee GGD-en wordt een extern deskundige gezocht die de evaluatie kan uitvoeren. Er is gekozen om gezamenlijk te evalueren, omdat het grootste deel van het proces samen is gedaan. Het zou niet efficiënt zijn om het gezamenlijke proces apart van elkaar (3x) te evalueren. Er is wel ruimte voor een eigen onderdeel in de evaluatie, waarin specifieke punten voor Twente worden meegenomen. Voor de aansturing van de evaluatie wordt een stuurgroep gevormd waarin drie AB-leden uit elke regio plaats nemen. De uitkomsten van de evaluatie worden verwacht in het najaar van 2023.

Overige besproken punten

Het algemeen bestuur van SamenTwente heeft ook gesproken over de wijze waarop het contract met de leverancier het best kan worden afgewikkeld. Dit deel van de vergadering heeft in beslotenheid plaatsgevonden. Openbaarmaking op dit moment kan de economische, juridische en financiële positie van de GGD-en schaden en daarmee de uitkomst van het proces ongewenst beïnvloeden. Met de eventuele financiële consequenties hiervan kan op dit moment nog geen rekening gehouden worden. Dit risico wordt toegelicht in de jaarstukken 2022 van SamenTwente.

Proces andere GGD-en

De GGD-en van Hollands Noorden en regio Utrecht zijn op vergelijkbare wijze bezig met het afronden van dit traject. Ieder GGD-bestuur neemt zelf besluiten over de financiële afwikkeling. Over de wijze waarop het contract wordt beëindigd, zullen de drie GGD-en gezamenlijk een besluit moeten nemen. Ook in de evaluatie wordt gezamenlijk opgetrokken. Er vindt hierover afstemming plaats op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Tot slot

Wij gaan ervanuit u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Wij zullen u op de hoogte blijven houden van het vervolg.

Namens het college van

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 118 86 71
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Algemeen bestuur van SamenTwente
Postbus 1400
7500 BK ENSCHEDE

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

ingekomen post

- 3 OKT 2022

Dossiernummer:

2022-000266

Inlichtingen bij

Mevr. E. Schrijver
Telefoon 038 499 93 61
E.Schrijver@overijssel.nl

Datum
27-09-2022

Kenmerk
2022/0140821

Bijlagen

Uw brief

Uw kenmerk

Onderwerp: Toezichtsvorm begroting 2023

Geacht Bestuur,

Jaarlijks ontvangt u voor aanvang van het nieuwe begrotingsjaar ons besluit over de toezichtsvorm met betrekking tot de begroting van uw gemeenschappelijke regeling. Met deze brief informeren wij u over de toezichtsvorm voor het jaar 2023 en de daaraan verbonden gevolgen.

Uw toezichtsvorm is repressief

Wij hebben uw begroting 2023 beoordeeld. Daarbij hebben wij ook de vastgestelde jaarrekening 2021 (waaronder ook de jaarrekening voor Recreatieschap Twente) en eventuele bevindingen van de accountant betrokken.

De begroting 2023 is structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat uw gemeenschappelijke regeling voor het jaar 2023 onder repressief toezicht staat. Dit is de lichtste vorm van toezicht.

Landelijk toezichtskader

De begroting wordt beoordeeld aan de hand van de wettelijke criteria. Deze criteria zijn vastgelegd in de Gemeentewet en uitgewerkt in het nieuwe landelijk Gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK gemeenschappelijke regelingen. Deze vervangt het Toezichtskader "Kwestie van evenwicht!" (dat gold voor gemeenten én gemeenschappelijke regelingen). Gezien de grote praktische verschillen tussen gemeenten en GR'en is ervoor gekozen om een specifiek GTK te schrijven voor gemeenschappelijke regelingen. In dit nieuwe GTK zijn de wijzigingen van de WGR (Wet gemeenschappelijke regelingen) meegenomen, zover dit mogelijk was. Er is uitgegaan van de nieuwe termijnen zoals deze in het aangenomen wetsvoorstel zijn opgenomen. Andere wijzigingen van de WGR hebben geen directe invloed op het financieel toezicht en zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Datum verzending

29. SEP 2022

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren en gaan ervan uit dat u onze brief dan wel de inhoud daarvan deelt met de colleges en raden van de gemeenten die deelnemen aan uw gemeenschappelijke regeling.

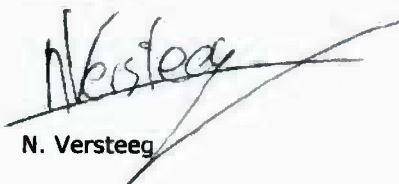
Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

A.P. Heidema

secretaris,

N. Versteeg

ADVIESVOORSTEL AAN

- STUURGROEP STUURGROEP
ZORG- VEILIGHEID EN STRAF

TER DOORGELEIDING NAAR

- DISTRICTELIJK
VEILIGHEIDSOVERLEG TWENTE
- SAMEN TWENTE

ONDERWERP

PROGRAMMA JEUGDCRIMINALITEIT
TWENTE

AGENDAPUNT

PROGRAMMAPLAN
JEUGDCRIMINALITEIT TWENTE

DATUM

6 SEPTEMBER 2022

OPENBAAR

JA

BEHANDELD DOOR

S. HUIS IN 'T VELD
NAMENS DE WERKGROEP
JEUGDCRIMINALITEIT TWENTE

TELEFOONNUMMER

06-25741399

PORTEFEUILLEHOUDERS

BURGEMEESTER PIERIK
WETHOUDER BRUGGINK
DIRECTEUR JBOV R. BRINKMAN

ADVIES AAN DE STUURGROEP ZORG VEILIGHEID EN STRAF

1. Kennis te nemen van het *programmaplan Jeugdcriminaliteit Twente 2022-2026* en deze door te geleiden via het Districtelijk Veiligheidsoverleg en het Algemeen Bestuur van SamenTwente naar de lokale Twentse gemeenten;
2. Onderschrijven van en commiteren aan de gezamenlijke opgestelde missie en visie om de jongeren/kinderen veilig te laten opgroeien in Twente en zo mogelijk een criminele carrière te voorkomen;
3. Dit de komende jaren vorm te geven langs de voorgestelde programmalijnen.

Toelichting

De partners in de jeugd(strafrecht)keten werken samen rondom jongeren die in aanraking komen met criminaliteit. Ieder heeft zijn eigen taken en rollen in dit werkveld. Wanneer zij goed met elkaar samenwerken is dit van grote meerwaarde voor de jongere, voor het gezin waar deze uit komt of op de maatschappij waarin deze jongere opgroeit. In Twente werken deze partners al jaren met elkaar samen. De afgelopen twee jaren hebben twee verschillende projectgroepen, vanuit het Platform IVZ (project Jeugdcriminaliteit) en vanuit OZJT (ontwikkeltafel 2), naast elkaar en met elkaar gewerkt aan het versterken en verbeteren van de ketensamenwerking. Er zijn mooie stappen gezet en knelpunten aangepakt. Mandaat en steun vanuit de eigen organisaties is cruciaal voor de verbinding en samenwerking. Daarom is er door de gehele jeugdstrafrechtketen (van preventie tot aan repressie/nazorg) een gezamenlijk programmaplan opgesteld. Hierin wordt gezamenlijk én naar elkaar toe uitgesproken waar we in Twente voor staan, waar onze gemeenschappelijke opdracht ligt en wat daarvoor nodig is. Dit programmaplan is een weergave van deze gezamenlijke visie, welke missie we hebben en welke strategie daaraan gekoppeld is.

Bijlagen: *Programmaplan Jeugdcriminaliteit Twente 2022-2026*

PLATFORM IVZ

SAMEN STERK VOOR EEN VEILIG TWENTE

PROGRAMMA AANPAK JEUGDCRIMINALITEIT
ZORG VEILIGHEID EN STRAF - JEUGD

PROGRAMMAPLAN 2022 – 2026
DEFINITIEVE VERSIE – OKTOBER 2022

VERBONDEN AAN
VEILIGHEIDSGEBIED TWENTE

'DE VEILIGHEID VAN JONGEREN IS VAN ONS ALLEMAAL'

De partners in de jeugd(strafrecht)keten werken samen rondom jongeren die in aanraking komen met criminaliteit. Ieder heeft zijn eigen taken en rollen in dit werkveld. Wanneer zij goed met elkaar samenwerken is dit van grote meerwaarde voor de jongere én voor het gezin waar deze uit komt of op de maatschappij waarin deze jongere opgroeit. In Twente werken deze partners al jaren met elkaar samen en nu is het moment aangebroken om een stap verder te gaan. Dit doen we door gezamenlijk én naar elkaar toe uit te spreken waar we voor staan, waar onze gemeenschappelijke opdracht ligt en wat daarvoor nodig is. Dit programmaplan is een weergave van onze gezamenlijke visie, welke missie we hebben en welke strategie daaraan gekoppeld is.

Achtergrond

Een aantal jaren geleden hebben in dezelfde periode een aantal ingrijpende stelselwijzigingen plaatsgevonden. Zo ging de politie van een lokale inrichting naar één landelijke organisatie, voor Twente betekende dat dat we onderdeel werden van de politie Eenheid Oost Nederland. De jeugdzorg werd juist decentraler georganiseerd naar jeugdzorgregio's en werd de uitvoering van de jeugdwet bij de gemeenten neergelegd. Daarnaast werd het Openbaar Ministerie (deels) gecentraliseerd. De Raad voor de Kinderbescherming heeft in aansluiting bij de regierol van de gemeenten gekozen voor integrale gebiedsteams met daarinbinnen het specialisme jeugdstrafrecht uitgevoerd door onder andere casusregisseurs. Gemeenten zijn met de decentralisatie verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp, dus ook voor de ondersteuning aan de (beginnend) delinquente jongeren. Om deze veranderingen om te zetten in een goede, werkbare afstemming binnen Twente zijn afgelopen jaren de 'ontwikkeltafels' onder de vlag van het OZJT/Samen14 opgericht. Inmiddels zijn deze tafels deels opgegaan in een staande organisatie of samenwerking ofwel beëindigd. Eén van deze tafels was gericht op de jeugdstrafrechtketen (Ontwikkeltafel 2).

Vanuit het Platform IVZ is er een project Jeugd en criminaliteit opgestart om zo mogelijk te voorkomen dat jongeren afglijden richting criminaliteit. Dit project startte begin 2020 en heeft een looptijd van 2 jaren, welke eindigt per december 2022.

Aangezien inhoudelijk veel overlap was in de projecten onder de vlag van OZJT/Samen14 en van het Platform IVZ is er een nauwe samenwerking ontstaan per juli 2021. Er werden gezamenlijk een aantal knelpunten/aandachtspunten geconstateerd:

1. Dat het aantal raadsonderzoeken en het aantal jeugdreclasseringsmaatregelen de afgelopen jaren is gedaald (in relatie tot punt 2),
2. Dat jongeren op latere leeftijd terecht komen bij de Raad voor de Kinderbescherming en de Jeugdreclassering en dat de delicten waarmee zij binnen komen direct vrij ernstig zijn.
3. Dat de kennis over de aanpak van delinquente jongeren en de jeugdstrafrechtketen binnen gemeente niet overal op niveau is en daardoor mogelijkheden binnen de keten om naar een passende afdoening en zorg/ondersteuning te gaan, onvoldoende worden benut.
4. De politie ziet/signaleert deze (beginnend) delinquente jongeren en heeft verschillende afdoenings- en doorverwijs-mogelijkheden (HALT, reprimande, mediation enz.). Als er sprake is van 'bijkomende problematiek', volgt (volgens de meldcode) een VT-melding bij Veilig Thuis Twente. Veilig Thuis is de schakel naar de inzet vanuit de gemeenten. De drempel voor het opmaken van een VT-melding is vrij hoog waardoor niet alle zorgelijke signalen vanuit de politie terecht komen bij VT.
5. De signalen die vanuit verschillende vindplaatsen van zorgelijk gedrag komen niet bij elkaar. Dat een goede triage nodig is voor een goede ondersteuning/begeleiding van jongeren waarover we ons zorgen maken. Daarmee functioneert de vroegsignalering van zorgelijk gedrag onvoldoende;
6. Dat jongeren waarbij wordt besloten tot dagvaarding geregeld lang moeten wachten voordat de zitting plaatsvindt. Vaak ziet de politie dat deze jongeren in

- deze ‘wachttijd’ soms opnieuw vervallen in crimineel gedrag;
- Op- en afschaling van en naar het JOR (Justiteel overleg risicojongeren) onder het Zorg en Veiligheidshuis Twente kan verbeterd worden. We zien dat niet alle gemeenten voldoende kennis hebben van de functie en werking van het JOR om deze optimaal te benutten.

Waar willen we naartoe?

Minder jeugd in de strafrechtketen: door gezamenlijk en integraal samen te werken met alle betrokken organisaties/instanties vanuit hun eigen verantwoordelijkheden, kennis en mogelijkheden.

Twee jaren hebben twee verschillende projectgroepen, vanuit het veiligheidsdomein en vanuit het zorgdomein, naast elkaar en met elkaar te gewerkt aan het versterken en verbeteren van de ketensamenwerking. Er zijn mooie stappen gezet en knelpunten aangepakt. Tijdens deze samenwerking werd door enkele partners echter onvoldoende mandaat ervaren vanuit de eigen organisatie. Dit mandaat en steun vanuit de eigen organisaties is cruciaal voor de verbinding en samenwerking. Daarom hebben we een gezamenlijk programmaplan opgesteld met randvoorwaardelijke uitgangspunten en bijbehorend mandaat.

Missie

Onze permanente opdracht luidt als volgt: ‘We stimuleren de ontwikkeling van jongeren en weerhouden ze van een (verdere) criminele carrière’.

Visie

Wij streven deze missie na vanuit vier leidende principes en vier kernwaarden (deskundig, verbindend, transparant en betrouwbaar):

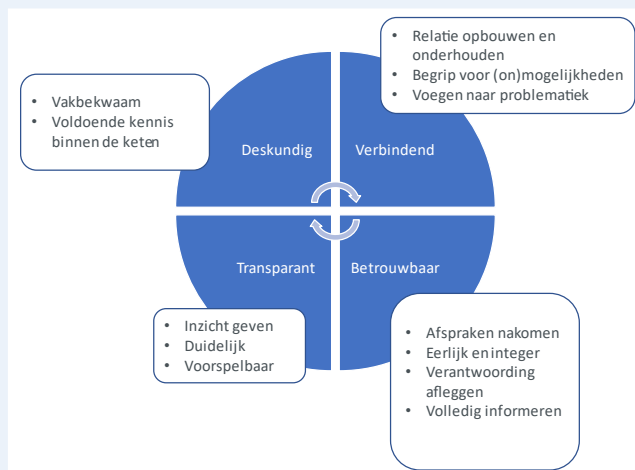
- De jongere staat altijd centraal, de organisaties voegen zich hiernaar;
- We werken samen met vertrouwen in en gebruikmaking van elkaars expertise;
- We geven elkaar inzicht in en stemmen onderling af over wat nodig is om tijdig de juiste interventie in te zetten om (verder) strafbaar gedrag te voorkomen;
- We signaleren trends en knelpunten in de keten en daarbuiten, adresseren dit op de juiste plekken en leren en verbeteren met elkaar.

Deskundig: We zijn vakbekwaam en hebben binnen de gehele keten voldoende kennis van zaken.

Verbindend: We bouwen relaties op en onderhouden ze waar nodig en hebben begrip voor elkaars (on)mogelijkheden. We voegen ons naar de problematiek van de jongere en ouders/verzorgers, ook al vraagt dit van de ene organisatie meer inspanning dan van de andere.

Transparant: Wij zijn voorspelbaar, communiceren duidelijk zonder verrassingen, geven inzicht en het is duidelijk waar wij voor staan.

Betrouwbaar: We komen afspraken na, zijn eerlijk en integer, discreet en bereid verantwoordelijkheid af te leggen. We informeren volledig, houden ons aan regels en procedures en doen geen toezeggingen die we niet kunnen waarmaken.

Strategie

Langs de volgende programmalijnen kunnen we onze missie en visie verder vormgeven

Vroegsignalering

De politie ziet/signaleert deze (beginnend) delinquenten jongeren en heeft verschillende

mogelijkheden (HALT, reprimande, mediation, enz.) ter opvolging. Het strafbare feit en/of zorgelijke gedrag kan hierbij soms gezien worden als een symptoom voor een ander probleem. Een jongere die een strafbaar feit pleegt verdient aandacht en een passende afdoening. Als er sprake is van bijkomende problematiek, dus naast het plegen van een strafbaar feit, volgt een VT-melding bij Veilig Thuis Twente. De ervaring leert dat de drempel voor het maken van een melding bij Veilig Thuis vrij hoog is, dus vooral de zwaardere zaken worden ingestuurd, waardoor de lichtere signalen achterwege blijven. Lichtere signalen worden doorgaans minder per formulier gemeld en blijven achter in een vastgelegde mutatie van de politie. De politie was eerder een grote toeleverancier van de lokale vroegsignalerings-overleggen. Dit is AVG-technisch niet meer mogelijk op de manier zoals dat eerder ging. We constateren dat niet alle jongeren waar zorgen om zijn, bekend zijn bij een lokale toegang van een gemeente of bij Veilig Thuis.

Ook het onderwijs heeft een belangrijke signalerende functie. Op dit moment maken we in deze keten te weinig gebruik van deze functie van het onderwijs. Daarnaast zijn er meerdere andere vindplaatsen van zorgelijk gedrag te noemen zoals bij jeugdwelzijnsorganisaties en de JGZ (Jeugdgezondheidszorg), deze signalen komen onvoldoende bij elkaar om een probleem te kunnen duiden. In 14 gemeenten gebeurt de vroegsignalering op 14 verschillende manieren. In sommige gemeenten is er helemaal geen vroegsignalering meer sinds de politie gestopt is met het pro-actief delen van gegevens. Dit project is reeds gestart onder de vlag van het Platform IVZ en de Ontwikkeltafel 2 en is inmiddels halverwege: er zullen praktijktesten worden gestart waarna een Twentebrede handreiking zal worden verstrekt aan alle 14 gemeenten. Ook zullen gemeenten actief geholpen worden bij de opzet van een vroegsignaleringsstructuur. Er worden knelpunten binnen de vroegsignalering ervaren ten aanzien van:

- Overeenstemming binnen een privacy-convenant (deze dient nog opgesteld te worden);
- Niet alle vindplaatsen van signalen worden optimaal benut (waaronder signalen vanuit scholen);
- Samenbrengen van signalen gebeurt nog onvoldoende.

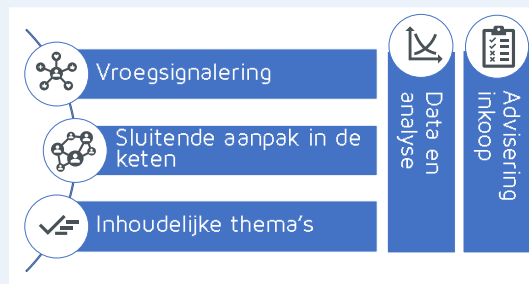
Sluitende aanpak in de keten

We brengen de netwerksamenwerking in beeld, wie heeft welke rol en wat is de verantwoordelijkheid? Hoe werken we met elkaar samen op de koppelvlakken? Opvolgend in de keten waar het moet, naast elkaar als een netwerk waar het kan.

Als keten werken we samen, dit kan inclusiever zonder daarbij de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van elkaar uit het oog te verliezen. Binnen dit programma willen we een zogenaamde klantreis maken. Daardoor wordt per ketenpartner inzichtelijk welke plek deze heeft in de ketenaanpak en wat er nog mist. Door dit gezamenlijk te doen wordt beter inzichtelijk wat er nodig is van een andere organisatie om aan de eigen taken en verantwoordelijkheden te voldoen en hoe deze keten functioneert. Wie heeft welke opdracht in de keten? De invloed van de ene organisatie op de andere is in meer of mindere mate aanwezig. Iedere deelnemer zal hierbij zijn eigen organisatie adviseren en is hierop aanspreekbaar.

Preventie en inhoudelijke thema's

Binnen deze programmalijn is ruimte voor actuele problematiek en overkoepelende thema's. Denk hierbij aan problematiek ten aanzien van specifieke doelgroepen zoals LVB-jongeren of opkomende trends in de (virtuele) maatschappij. Door een goede analyse te doen kunnen we vroegtijdig inspringen op trends en ontwikkelingen. Door gezamenlijk als werkgroep deze

analyse te doen, zijn we in staat om te prioriteren en ons te committeren aan de aanpak. Een aantal onderwerpen waar aan gedacht kan worden en die voor nu onze aandacht/prioriteit hebben zijn LVB, herhaald slachtoffer-daderschap of de aanpak van (criminele) jeugdgroepen. Ook het tegengaan van jonge aanwas in de ondermijnende criminaliteit is een relevant en actueel thema. Dit geldt voor alle parnters die zich committeren aan dit programma maar ook voor alle andere proffesionals in het werkveld zoals scholen en jeugd/welzijnswerk. Vanuit preventief oogpunt zijn wij voornemens de scholen in Twente een doorlopende leerlijn aan te bieden waarbij alle kinderen/jongeren van 10 tot ongeveer 17 jaar jaarlijks voorgelicht worden over de risico's van criminaliteit en hen handelingsperspectieven te bieden wanneer zij een misstap begaan. De Risk Factory heeft inmiddels in Twente een prominente positie verworven binnen het curriculum voor leerlingen van groep 8 van het primair onderwijs en leerlingen van de 2e klas van het voortgezet onderwijs. Daarnaast hebben diverse organisaties zoals Halt, de JGZ (GGD) en #leerlingallert verschillende programma's ter preventie van zorgelijk gedrag of criminaliteit. Schoolbesturen vragen om advies ten aanzien van het aanbod lesmateriaal. Deze vragen komen onder andere bij de Risk Factory of de plaatselijke gemeente terecht. Een doorlopende leerlijn zorgt voor aansluiting bij de actualiteit en voorkomt dubbelingen in het lesprogramma. Er zijn gedragsdeskundigen en een onafhankelijke klankbordgroep verbonden aan de Risk Factory, deze zouden ook ingezet kunnen worden voor deze nog te ontwikkelen doorlopende leerlijn.

Data en analyse

Er zijn verschillende bronnen die iets zeggen over de criminaliteit van jeugd, hun gedrag en de maatschappij waarin zij leven, naast landelijk ook op regionaal of lokaal niveau. Denk hierbij aan onder andere de Twentse Monitor Jeugdbeschermingsketen, de Gezondheidsmonitor jeugd- en jongeren van de GGD onder middelbare scholieren (4-jaarlijks), het jongerenpanel vanuit Halt, maar ook aan politiciëfers, gegevens vanuit de RvdK (oa. pre-select) of data vanuit het Openbaar Ministerie. Door met inachtneming van de privacywetgeving deze te bundelen, naast of over elkaar te leggen, worden knelpunten inzichtelijk. Dit geeft ons als jeugdstrafrechtketen de gelegenheid knelpunten, trends of ontwikkelingen van jeugdcriminaliteit te signaleren en indien nodig, te adresseren of zelfstandig op te pakken. Denk hierbij aan een afwegingskader ten aanzien van: type criminaliteit, daders (leeftijd, geslacht en delict-categorie) en slachtoffers.

Advisering inkoop

Doordat alle partners uit de jeugdstrafrechtketen vertegenwoordigd zijn, is er zicht op de gehele keten. Met deze kennis kan geadviseerd worden in de inkoop van jeugdhulp/zorg. Denk hierbij aan advisering ten aanzien van de inkoop van forensische zorg. Welke behandelingen momenteel ingezet worden en waar we een tekort aan uitvoeringsmogelijkheden zien. In de ideale situatie wordt geadviseerd wat nodig is en niet wat er nog voor handen is. Wanneer we een tekort zien, willen we als jeugdstrafrechtketen adviseren om behandelingen te ontwikkelen of meer in te kopen en daarmee een sluitend pallet beschikbaar te hebben voor de Twentse jeugd. Ook bij interventies die onvoldoende effect lijken te hebben of in verhouding te duur lijken. Met een gezamenlijke visie kunnen we ketenbreed innoveren en specialiseren: de stimulans komt vanuit de keten. Vanuit het EHDK is er een onderzoek (maart 2022) gedaan naar de zorg voor forensische jeugd en zij hebben een aantal richtingen geformuleerd:

- ✓ Elke jeugdhulpregio verkent regionaal wat er nodig is om de overige (niet essentiële) forensische jeugdhulp beschikbaar te krijgen in de regio, bij de inventarisatie van de behoefte en vraag worden de strafrechtpartners door inkoop/contractmanagers geconsulteerd;
- ✓ Bij het in kaart brengen van de behoefte en de vraag kan het monitoringssysteem van de Regionale Expertiseteams (RET) worden gebruikt;
- ✓ De jeugdhulpregio's stellen op regionaal niveau specifiek (inkoop)beleid op voor de forensische doelgroep;
- ✓ De jeugdhulpregio's vergroten de forensische kennis en expertise in de toegang;
- ✓ Adviseren vanuit de gehele keten richting het AO Jeugd ten aanzien van de inkoop van

zorg.

Governance en verantwoording

De netwerkpartners verbonden aan de Werkgroep Jeugdcriminaliteit hebben ieder een eigen bestuur. Dit bestuur is vertegenwoordigd in de *stuurgroep Zorg- Veiligheid en Straf*. Besluitvorming zal plaatsvinden via de regionale colleges van de 14 Twentse gemeenten. Voorafgaand zullen de portefeuillehouders jeugd vanuit de stuurgroep Zorg- Veiligheid en Straf het Districtelijke Veiligheidsoverleg en het Openbaar Lichaam Gezondheid/Samen14 informeren en adviseren. De werkgroep zal jaarlijks de voortgang op de genoemde doelstellingen en resultaten rapporteren aan de stuurgroep ZVS. De volgende bestuursleden van de stuurgroep Zorg, Veiligheid en Straf zijn als portefeuillehouders verbonden aan het thema jeugd:

- Portefeuillehouder in het DVO: Burgemeester Pierik
- Wethouder Jeugd: C. Bruggink van de gemeenten Hengelo
- Bestuurder Jeugd Bescherming Overijssel, Dhr. R. Brinkman, bestuurder (namen onder voorbehoud van herindeling portefeuillehouderschap)

De netwerkpartners uit de jeugdstafrechtketen hebben ieder een eigen bestuur. Alle genoemde netwerkpartners nemen deel aan de stuurgroep Zorg- Veiligheid en straf.

Looptijd

Dit programma wordt voor de duur van 4 jaren vastgesteld, startende in oktober 2022. Voor deze looptijd is gekozen in verband met het vierjarig ambtstermijn van een wethouder met de portefeuille jeugd.

Planning en taakverdeling

	Contactpersoon - regie	Doelstelling/resultaat	Afgerond
Opstellen en vaststellen programmaplan	Sylvia Huis in 't Veld	Integraal vastgesteld programmaplan voor de komende vier jaren.	oktober 2022
Vroegsignalering	Jasper Bos, Manon de Jong en Niels Jong	Iedere gemeente heeft een goed werkende structuur ten aanzien van vroegsignalering.	Eind 2023
Sluitende aanpak in de keten	Anne-Mieke Schabbink, Monique Willemsen en Amanda de Haan	Deelprojecten, waaronder het maken van een klantreis, ten aanzien van knelpunten in de doorlooptijden en de informatiedeling en -voorziening.	Doorlopend tot en met 2026.
Preventie en inhoudelijke thema's	Sylvia Huis in 't Veld, Marit Boone	Actief volgen van trends en ontwikkelingen en de werkgroep informeren waarna eventuele acties kunnen volgen. Ontwikkelen van een leerlijn voor scholen voor kinderen/jongeren van 10 tot 17 jaar.	Leerlijn pilotfase schooljaar 2023-2024, gereed eind 2024. Overig doorlopend.
Data en analyse	Albert Knol, Nicole Teesink, Sylvia Huis in 't	Ontwikkelen van een jeugddashboard waardoor trends en	2024

	Veld (Platform IVZ: Jane Slot)	ontwikkelingen zichtbaar worden.	
Advisering inkoop	Albert Knol	Inzichtelijk maken van de behoeftevraag vanuit de integrale jeugdstrafrechtketen adviseren aan het AO Jeugd.	Begin 2026 een nieuw advies opleveren.
Overall projectleiding en regie	Vacant	Zicht en overzicht op het gehele programma.	

Taken, deelprojecten en regiefuncties zijn belegd bij verschillende leden. Te allen tijde blijft de gehele werkgroep verantwoordelijk voor de voortgang in de projecten. Ongeveer eens per zes weken treffen de leden elkaar. Daarnaast wordt een projectleider gevraagd die zicht houdt op alle vijf programmalijnen en uitvoering geeft aan de programmalijn 'sluitende aanpak' en 'preventie/inhoudelijke thema's'.

Financiën

De uitvoering van projecten brengt onkosten met zich mee, onder ten behoeve van een projectleider, campagnemateriaal of voor de organisatie van (digitale) bijeenkomsten.

	Jaarlijkse kosten (tot eind 2026)	
Capaciteit inzet per netwerkpartner	In kind	Eigen organisaties (gemiddeld 2 uren per week)
Projectleider	40.000 per jaar (0.5 FTE schaal 10)	Deels subsidie preventieve gelden RIEC
Bijeenkomsten/ trainingen / voorlichting	Deels in kind Deels geldelijk 30.000 euro	- Deels eigen organisaties (alle partners in dit plan) - Zorg- en Veiligheidshuis Twente - Platform IVZ - Subsidie preventiegelden RIEC - Deels OZJT / Samen 14 - Deels Twentse Koers
Uitvoering van projecten/pilots	20.000 euro	Deels subsidies en inbreng in-kind
Communicatie	10.000 euro	Deels subsidies en inbreng in-kind

Literatuurlijst

- Teeuwen M en Malsch M., Licht Verstandelijk Beperkte jongeren in de strafprocedure: knelpunten en risico's, Amsterdam (2017).
- EHdK: Rapportage Zorg voor de forensische jeugd in Gelderland en Overijssel, Overzicht huidige situatie en ontwikkelrichtingen voor de toekomst, 7 maart 2022

Verder geraadpleegde documentatie:

- Projectplan transformatie Jeugd, ontwikkeltafel 2, OZJT
- Overdrachtsmemo vanuit OZJT aan de stuurgroep d.d 22 februari 2022
- Projectplan Jeugd en criminaliteit 2020 - 2022, Platform IVZ
- Bestuursovereenkomst Zorg- Veiligheid en Straf
- Advies regionale versterkingagenda Zorg en Veiligheid Twente, VLOT juli 2022

BIJLAGE 1 DEELNEMERSLIJST WERKGROEP JEUGDCRIMINALITEIT

Bestuurlijke portefeuillehouders, d.d. 29 juni 2022

- DVO: Dhr. J. Pierik, burgemeester van de gemeente Borne
- SamenTwente: Dhr. C. Bruggink, wethouder van de gemeente Hengelo
- Bestuurder betrokken instanties: Dhr. R. Brinkman, bestuurder Jeugd Bescherming Overijssel, namens 3RO

Leden van de werkgroep Zorg en Veiligheid Jeugd, per oktober 2022

Projectleider vanuit IVZ	Nicole Teesink
Projectleider vanuit AO PG	Marit Boone
Gemeente Hengelo	Chantal Wildemors
Gemeente Enschede	Patrick Tebrake
Gemeente Borne	Jelle Sueters
Gemeente Almelo	Niels Jong
Gemeente Haaksbergen	Jasper Bos
Zorg en Veiligheidshuis Twente	Anne-Mieke Schabbink
Politie	Manon de Jong
Openbaar Ministerie	Monique Willemsen
Raad voor de Kinderbescherming	Amanda de Haan
Jeugdreclassering – JBOV	Albert Knol
Ondersteuning vanuit JBOV	Renate van 't Hof – Luttje
Halt.	Annika Janssens
Veilig Thuis Twente	<i>volgt</i>
OZJT	<i>volgt</i>
Regio-coördinatie Platform IVZ	Sylvia Huis in 't Veld